

Yrityskannan vaihtuvuus

Tilastollinen raportti yrityskannan
uudistumisesta Uudellamaalla ja koko
maassa

Pekka Lith 17.2.2026

Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith
Projektering och Analys Pekka Lith

HELSINGIN SEUDUN
KAUPPAKAMARI

Sisältö

1	Alkusanat	3
2	Yrityskannan uusiutuminen	4
2.1	Yritysten aloittaminen ja vaihtuvuus Suomessa 2019–25	4
2.2	Yrityskannan vaihtuvuus päätoimialoittain	7
2.3	Vaihtuvuuden taustatekijöitä	10
2.4	Yrityskannan uudistuminen maakunnittain	13
2.5	Omistajavaihdokset	19
2.6	Konkurssit ja niissä menetetyt työpaikat	29
2.7	Yritysten maksuhäiriöt	34
2.8	Yrityssaneeraukset	36
2.9	Yritystoiminnan alueellinen vilkkaus ja dynamiikka	38
2.10	Yrityskannan muutokset ja pandemia	41
3	Kasvuyrittäjäisyys	43
	Yhteenveto	52
	Lähteitä	57

1 Alkusanat

Tämän raportin tarkoituksena on tuottaa Helsingin seudun kauppakamarille ajantasaista tilastotietoa yrityskannan uudistumisesta koko Suomessa ja Uudellamaalla. Tarkemman kuvauksen kohteina ovat uudet ja toimintansa lopettaneet yritykset sekä yrityskannan vaihtuvuus, joka on toimintansa aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten suhde valitsevaan yrityskantaan. Raportissa tarkastellaan myös omistajavaihdoksia, kasvuyrittäjyyttä sekä konkurssiin haettujen yritysten, yritysten maksuhäiriöiden ja yrityssaneerausten määrän kehitystä tilastojen valossa.

Pääasialliset tilastolliset lähteet pohjautuvat Tilastokeskuksen uusiin yritysdemografiatilastoihin¹, kokeellisiin yritystilastoihin omistajavaihdoksista sekä konkurssi- ja yrityssaneeraustilastoihin. Lisätietoja yritysten maksuhäiriöistä ja konkurseista on saatu Suomen Asiakastieto Oy julkistamista tilastoista. Raportti sisältää aikasarjoja, joiden tuoreimmat tilastotiedot ovat vuodelta 2025. Raportin on laatinut tutkija Pekka Lith (Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith). Helsingin seudun kauppakamarin yhteyshenkilönä on toiminut johtaja Marko Silen.

---

¹ Yritysdemografiatilastot koostuvat aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastoista, kasvuyritystilastosta ja uusien yritysten rekisteröintitilastosta. Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilasto ei ole Tilastokeskuksen menetelmämuutosten takia täysin vertailukelpoinen aiempien aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilaston kanssa, jotka pohjautuivat pitkälti Verohallinnon rekisteröintitietoihin. Lisäksi uusien aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastossa ja kasvuyritystilastossa perusyksikkönä on tilastollinen yritysyksikkö eikä oikeushenkilö (juridinen henkilö). Avoimesti julkistettavat aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastot eivät sisällä toimialakohtaisia tietoja eikä yrityskantatietoja, mikä hankaloittaa tilastollisten analyysien tekemistä.

2 Yrityskannan uusiutuminen

2.1 Yrityskannan vaihtuvuus Suomessa 2019–25

Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastojen mukaan toimintansa aloitti Suomessa arviolta 40 846 yritystä vuonna 2024. Luvut eivät sisällä maa-, metsä- ja kalataloutta (Nace A), mutta ne sisältävät kiinteistöalan (Nace L), jossa asunto- ja kiinteistöyhtiöillä on tärkeä asema. Vuodesta 2023 uusien yritysten määrä nousi 730 yrityksellä. Toimintansa lopetti 46 425 yritystä, mikä oli 13 285 yritystä enemmän kuin vuonna 2023. Lopetusten lisääntymiset ovat johtaneet siihen, että yritysten määrän nettovähennys oli 5 579 yritystä.

Myös vuoden 2025 kolme ensimmäistä neljännestä koskevat tilastot osoittavat, että yrityksiä olisi perustettu vain kolme prosenttia enemmän kuin vuoden 2024 vastaavana ajankohtana, mutta yritysten lopettamiset nousivat rajusti (40 %). Ennusteen mukaa yritysten nettomäärä onkin tukevasti negatiivinen (-8 160 yritystä) koko vuonna 2025. Käytännössä yritys-demografiatilasto kattaa kaikki markkinaehtoisesti liiketoimintaa harjoittavat yritykset, jotka ovat työllistäneet tai joilla on tilastovuonna liikevaihtoa, liiketoiminnan muita tuottoja, investointeja tai tasetta.²

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastossa (ja kasvuyritystilastossa) pohjana on **yritysyksikkö** eikä oikeudellinen yksikkö (*juridinen henkilö*) Yritysyksikkö on päätöksenteossa itsenäinen talousyksikkö, joka tuottaa hyödykkeitä markkinoille. Yritysyksikkö muodostuu yhdestä tai useammasta oikeudellisesta yksiköstä (osakeyhtiöt, yms.). Jos yritys on muodostettu useammasta oikeudellisesta yksiköstä, niin talousyksiköiden väliset liiketoimet on eliminoitu. Useimmiten yritysyksiköt muodostuvat kuitenkin vain yhdestä oikeudellisesta yksiköstä.³

Yritys-demografiatilaston tiedot toimintansa aloittaneista ja lopettaneista yritykset eivät ole täysin vertailukelpoisia Tilastokeskuksen aiempia aloittaneita ja lopettaneita yrityksiä kuvaavien tilastojen kanssa.⁴ Aiemmat tilastot perustuivat Verohallinnosta saatuihin rekisteröintitietoihin. Niissä yritys merkittiin aloittaneeksi, kun siitä tuli arvonlisäverovelvollinen tai työnantaja. Yritys saattoi kirjautua aloittaneeksi myös yhtiöittämisen tai fuusio seurauksena tai toiminimimuotoisen yrityksen muuttuessa yhtiömuotoiseksi saadessaan uuden y-tunnuksen.

² Perusjoukko on määritelmällisesti sama kuin Tilastokeskuksen yritysten rakenne- ja tilinpäättötilastossa.

³ Yritysyksiköiden ja oikeudellisten yksiköiden välinen ero ei ole tosiasiallisesti suuri. Vuonna 2024 yritysyksiköiden kokonaismäärä oli 480 233 yritystä, kun taas oikeudellisia yksiköitä oli 480 593 eli vain 360 yritystä enemmän.

⁴ Vanhalla menetelmällä laaditut aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastot ulottuvat Tilastokeskuksessa vuoden 2024 loppuun. Uudella menetelmällä tehtyjä tilastoja on julkaistu taannehtivasti tilastovuodesta 2019 lukien.

Vastaavasti yritys katsottiin lopettaneeksi, kun se lakkasi toimimasta sekä työnantajana että arvonlisäverovelvollisena, ja vanha yritystunnus loppui. Toimintansa lopettaneeksi yritys katsottiin myös silloin, kun yritys sulautui toiseen yritykseen.⁵ Aiempien tilastokeskuksen tilastojen tulkinnassa kannattaa ottaa huomioon, että osa yritysten aloitus- ja lopetustiedoista oli niissä **hallinnollisia**. Ne sisälsivät niin sanotut epäaidot liiketoiminnan aloitukset ja lopetukset, kuten toimintojen yhtiöittämiset, yritysten väliset fuusiot ja yritysmuodon muutokset.

Yritysdemografiatilastot kuvaavat paremmin aitoja yritysten aloittamisia ja lopetuksia sen vuoksi, että tilastollisena perusyksikkönä on yritysyksikkö eivätkä tiedot perustu oikeudellisten yksiköiden rekisteröintitiedoissa ja y-tunnuksissa tapahtuneisiin muutoksiin. Edellä mainittu ei kuitenkaan pois sulje sitä, että osa uusien yritysten perustajista on yhä sarja- ja portfolioryittäjiä. Sarjayrittäjillä tarkoitetaan peräkkäistä yritystoimintaa samalla toimialalla harjoittavia yrittäjiä. Portfolioryittäjät ovat sen sijaan yrittäjiä, jotka pyörittävät samanaikaisesti useampaa eri yritystä.

Aiemmalla menetelmällä laaditut aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastot ulottuvat vuoden 2024 loppuun saakka. Uusilla menetelmillä on laadittu tilastoja taannehtivasti vuoden 2019 alusta lukien, joten yritysten määrätietoja on mahdollista verrata toisiinsa viiden vuoden ajanjaksolla. Koko maan tasolla aloittaneiden yritysten määrät (pl. alkutuotanto) olivat vuonna 2024 yritysdemografiatilastojen mukaan melko lähellä aiempia tilastotietoja aloittaneista yrityksistä. Sitä vastoin toimintansa lopettaneiden yritysten välillä erot ovat suurempia.

Suomen yrityskantaan (yritysyksiköt) suhteutettuna aloittaneita yrityksiä oli 8,5 prosenttia ja lopettaneita 9,7 prosenttia vuonna 2024. Siten yrityskannan vaihtuvuus, joka saadaan summaamalla yhteen aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten osuudet yrityskannasta, oli vuositasolla 18,2 prosenttia. Vaihtuvuus on kohonnut vuosina 2022–24, mutta vuonna 2024 vaihtuvuuden enemmistö oli lopettaneita yrityksiä ja yritysten nettovähennys oli yrityskannasta 1,2 prosenttia. Ennuste vuodelta 2025 osoittaa, että yrityskannan vaihtuvuus on kohonnut edelleen.

Sinänsä korkeaa vaihtuvuutta pidetään merkinä kansantaloutta eteenpäin vievästä muutosvoimasta ja uudistumiskyvystä. Vaihtuvuus tarkoittaa sitä, että vanhat kilpailukykynsä menettäneet yritykset poistuvat markkinoilta ja antavat tilaa uusille innovatiivisille ja kasvuhakuisille yrityksille, jotka tuovat markkinoille uusia tuotteita tai tuottavuutta nostavia innovaatioita, kuten tuotantoteknologiaa, liiketoimintamalleja

---

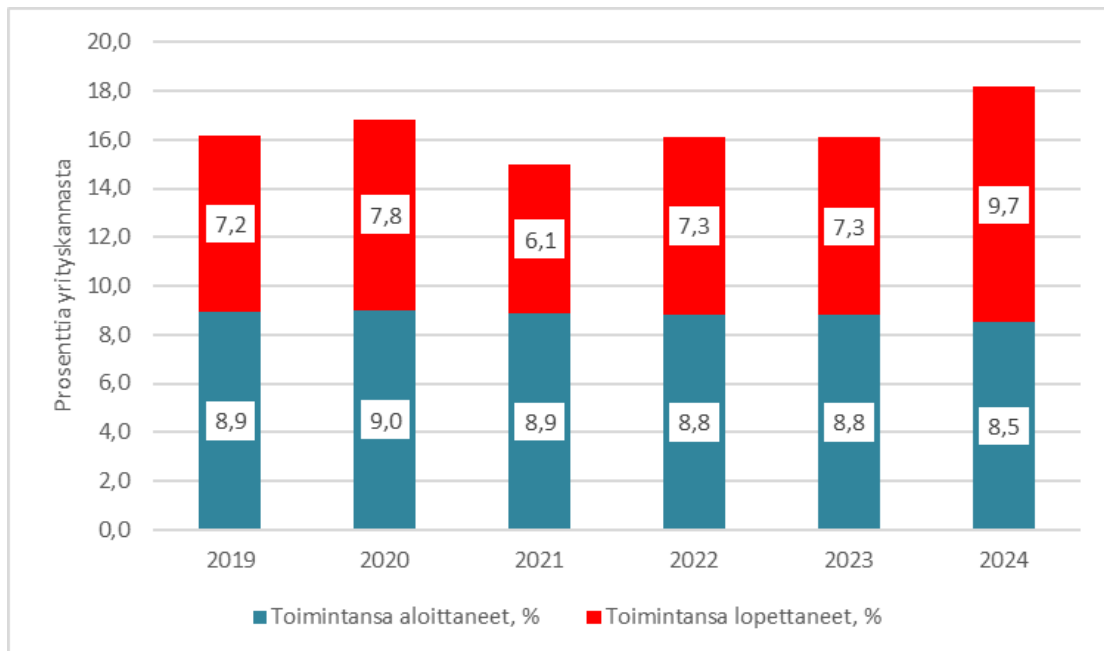
⁵ Lisäksi yli 18 kuukauden toimimattomuuden jälkeen aktivoitua yritys voitiin määritellä uudestaan aloittaneeksi ja edeltävä lopetustieto jäi voimaan. Mikäli lopettaneeksi merkitty yritys aktivoitui ennen 18 kuukauden ajan täyttymistä, lopetustieto kumottiin ja yritys katsottiin toimivaksi koko ajanjaksolla.

tai ansaitsemistapoja (luova tuho). Tosin kaikentyypisellä vaihtuvuudella ei ole yhtä tärkeitä kansantalouden dynaamisuutta edistäviä vaikutuksia.

*Taulukko 1 Aloittaneet ja lopettaneet yritykset (yritysyksiköt) Suomessa 2019–2025 (pl. alkutuotanto Nace A) (koko vuosi 2025 on ennuste)
Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus; Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith*

	Aloittaneet yritykset, lkm	Lopettaneet yritykset, lkm	Nettolisäys, lkm	Nettolisäys yrityskannasta, %
2019	37 537	30 218	7 319	1,7
2020	38 317	33 122	5 195	1,2
2021	38 228	26 357	11 871	2,8
2022	39 236	32 342	6 894	1,6
2023	40 116	33 140	6 976	1,5
2024	40 846	46 425	-5 579	-1,2
2025 1–3. neljännes	33 405	41 070	-7 665	-
2025 ennuste	46 584	54 744	-8 160	-

Kuvio 1 Yrityskannan vaihtuvuus Suomessa vuositasolla 2019–24 (pl. alkutuotanto Nace A) Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus.

2.2 Yrityskannan vaihtuvuus päätoimialoittain

Erot vaihtuvuudessa ovat toimialojen välillä suuria ja ne voivat johtua monista tekijöistä.⁶ Vuosina 2024–25 (tammikuu 2024–lokakuu 2025) yrityskannan vaihtuvuus oli selvästi suurin logistiikka-aloilla. Logistiikka-alaa leimaa erityisesti uusien yritysten suuri osuus. Logistiikka-alan uusien yritysten tarkemmasta toimialasta ei ole saatavilla tuoreita tilastoja Tilastokeskuksen verkkosivuilta, mutta yritysten vuositilastojen mukaan yritysten määrän kasvu on ollut 2020-luvulla nopeaa posti-, jakelu- ja kuriiritoiminnassa sekä taksiliikenteessä.

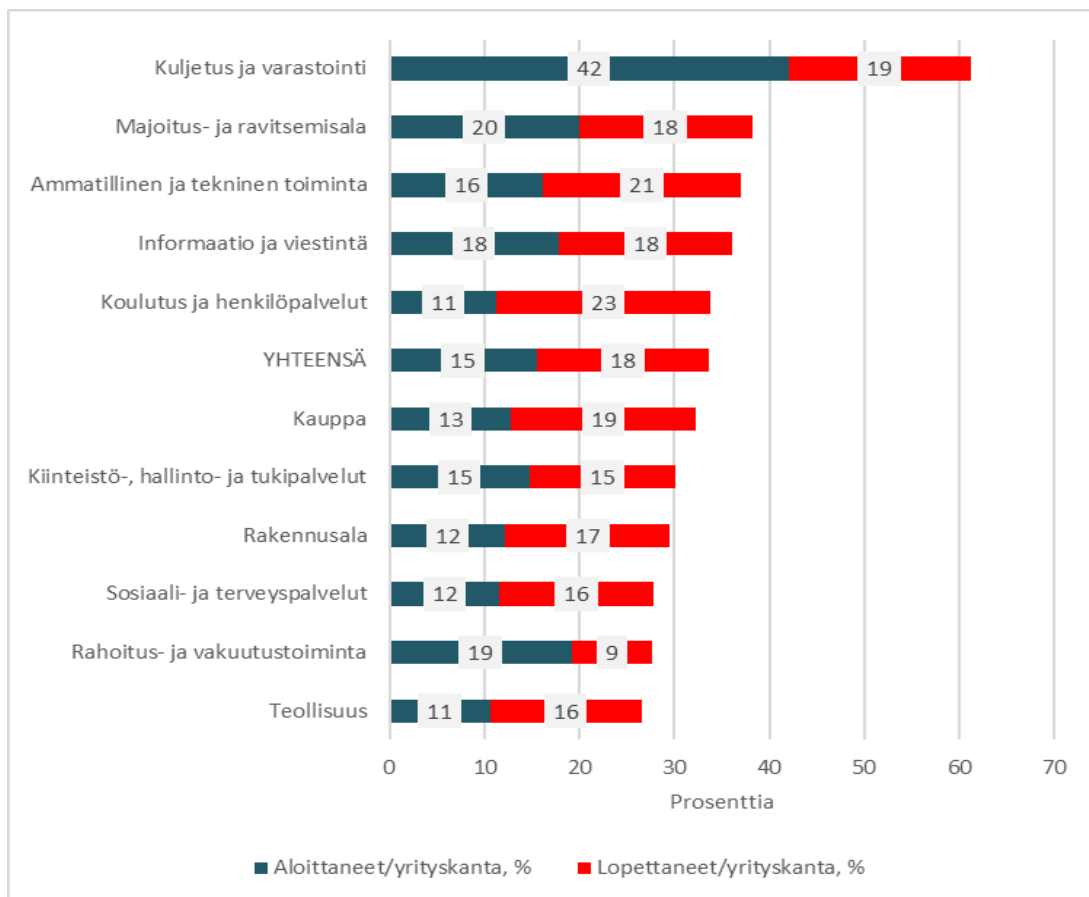
Vaihtuvuus on korkea myös ammatillisessa ja teknisessä toiminnassa, majoitus- ja ravitsemisalalla ja ICT-alalla (informaatio ja viestintä). Teollisuudessa, rahoitus- ja vakuutuslalla, sosiaali- ja terveystalveissa ja rakennusalalla vaihtuvuus on keskiarvoa pienempää. Vaihtuvuus onkin tavallisesti matalaa pääomavaltaisilla toimialoilla (teollisuus), joissa liiketoiminnan aloittamisen kynnys on korkea. Sama koskee toimialoja, joissa liiketoiminnan harjoittaminen on luvanvaraista tai edellyttää muita toimintaedellytyksiin liittyviä minimivaatimuksia (SoTe-alat) (Kuvio 2).

Toisaalta erityisesti osaamis- ja teknologiaperusteisten toimialojen vaihtuvuus on tärkeää, koska niillä on omaa painoarvoaan suurempia heijastusvaikutuksia tai kerrannaisvaikutuksia toisten toimialojen kasvuun ja tuottavuuteen. Osaamis- ja teknologiaperusteisia toimialoja ovat teollisuus (teollinen valmistus, kaivostoiminta, energiahuolto, vesi- ja jätevesihuolto) ja osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut, joihin voidaan lukea laveasti määritellen informaatio ja viestintä, rahoitus- ja vakuutusala sekä ammatillinen ja tekninen toiminta.

---

⁶ Suuressa yrityskannan vaihtuvuudessa voi olla kysymys suhdannevaihteluista ja käynnissä olevasta rakennemuutoksesta, mutta joillakin toimialoilla voi ilmetä epäterveitä ilmiöitä, jotka liittyvät kertakäyttöyritysten hyväksikäyttöön harmaassa taloudessa.

Kuvio 2 Yrityskannan vaihtuvuus Suomessa päätoimialoittain tammikuu 2024 - lokakuu 2025 (pl. alkutuotanto), prosenttia Lähde: Yritysdemografiatilasto ja yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto, Tilastokeskus.

Taulukko 2 Yrityskannan kokonaisvaihtuvuus ja yritysten määrän nettolisäys päätoimialoittain Suomessa tammikuu 2024 - kesäkuu 2025 (pl. alkutuotanto), prosenttia. Lähde: Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilasto, Tilastokeskus.

	Vaihtuvuus toimialoittain %-yksikköä	Osuus koko- naisvaihtu- vuudesta, %	Yritysten määrän net- tolisäys, lkm
Ammatillinen ja tekninen toiminta	5,6	16,7	-3 323
Koulutus ja henkilöpalvelut	4,8	14,1	-7 673
Kiinteistö-, hallinto- ja tukipalvelut	4,5	13,4	-508
Kauppa	3,6	10,8	-3 636
Kuljetus ja varastointi	3,5	10,5	6 340
Rakennusala	3,5	10,5	-2 932
Sosiaali- ja terveyspalvelut	2,1	6,3	-1 747
Teollisuus	1,9	5,6	-1 862
Informaatio ja viestintä	1,7	5,0	-109
Majoitus- ja ravitsemisala	1,3	4,0	280
Rahoitus- ja vakuutusoi- minta	1,0	3,1	1 926
Yhteensä	33,7	100,0	-13 244

2.3 Vaihtuvuuden taustatekijöitä

Yrityskannan vaihtuvuus on perustunut normaaliolosuhteissa pääosin uusien yritysten määrän lisäykseen ja siihen, että uusien yritysten osuus on yli 50 prosenttia vaihtuvuudesta. Näissä olosuhteissa Suomen yritys-kanta on kasvanut, vaikka toimialakohtaisessa kehityksessä on voinut olla eroja. Edes pienet suhdannevaihtelut eivät ole alentaneet aiemmin aloittaneiden yritysten osuutta alle 50 prosenttia vaihtuvuudesta, mutta vuosina 2024–25 toteutunut kehitys on ollut erilaista. Poikkeuksia ovat kuljetusala, majoitus- ja ravitsemisala sekä rahoitus ja vakuutusala.⁷

Vaikka toimintansa lopettaneiden yritysten osuus yritys-kannan vaihtuvuudessa tavallisesti kohoaa matalasuhteissa, taustalla on ollut nyt poikkeuksellisen heikko talous- ja suhdannekehitys. Perussyitä ovat kansantalouden **heikko tulonmuodostuskyky**, jota ei voida enää paikata valtion velkaa kasvattamalla. Valtiovelan ja julkisten menojen kasvua on päinvastoin pyrittävä jarruttamaan, mutta jo sen pysäyttäminen on haasteellista. Julkisyhteisöjen sulautettu bruttovelka oli 228 miljardia euroa eli lähes 82 prosenttia bkt:sta vuoden 2024 lopussa.⁸

Kansantalouden tulonmuodostuskyvyttömyyttä kuvastaa se, että asukasta kohden laskettu reaalin bruttokansantuote on yhä 2–3 prosenttia alhaisemmalla tasolla kuin se oli ennen finanssikriisiä vuosina 2007–08. Finanssikriisiä edeltänyt taso oli lähes saavutettu vuonna 2019, mutta pandemia ja Ukrainan sodan seurannaisvaikutukset yhdessä kansantalouden uusiutumiskyvyttömyyden kanssa painoivat asukasta kohden lasketun reaalin bkt:n jälleen laskuun. Finanssikriisiä edeltäneen tason saavuttaminen myös bkt:n lähivuosien kasvuennusteilla vaikeaa.

Uusien yritysten rekisteröinnit

Lopettaneiden yritysten määrän ripeästä kasvusta huolimatta myös uusien yritysten määrä on lisääntynyt pandemian jälkeen. Kasvu on näkynyt selvemmin uusien yritysten rekisteröinneissä, joiden osalta tiedot perustuvat PRH:n⁹ ja Verohallinnon ylläpitämään *yritystietojärjestelmään* (ytj). Vuosina 2019–24 uusien yritysten rekisteröinnit olivat lisääntyneet viidenneksellä. Rekisteröintien kasvu on jatkunut vuonna

⁷ Näillä toimialoilla aloittaneet yritykset muodostivat yli 50 prosenttia vaihtuvuudesta vuosina 2024–25.

⁸ Julkisyhteisöjen bruttovelasta valtion osuus oli 190 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa. Samanaikaisesti julkisyhteisöjen alijäämä oli 4,4 prosenttia bkt:sta. Siitä valtion osuus oli 3,7 prosenttiyksikköä. Käytännössä julkisyhteisöjen rahoitusasema on ollut alijäämäistä vuodesta 2009 lukien. Samalla julkisyhteisöjen bruttovelka on kasvanut nimellisesti 147 miljardilla eurolla vuosina 2009–24. Reaalin velan määrän kasvu on ollut noin 110 prosenttia.

⁹ Patentti- ja rekisterihallitus PRH.

2025. Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana rekisteröintien oli kohonnut jo 83 prosenttia koko vuoden 2024 tasosta.

Uusien rekisteröintien määrän kasvu ei ole näkynyt vielä suoraan Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastossa toimintansa aloittaneiden yritysten määrässä. Itse asiassa toimintansa aloittaneiden yritysten määrän uusista rekisteröinneistä on alentunut. Lisäksi rekisteröintien kasvu on painottunut yksityisten elinkeinonharjoittajien (ammatin- ja liikkeenharjoittajat) määrän kasvuun. Osakeyhtiöiden määrä on lisääntynyt loivemmin, vaikka osakeyhtiön (pl. julkiset osakeyhtiöt Oyj) perustaminen on onnistunut ilman osakepääomaa vuodesta 2019.¹⁰

Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastot eivät anna tarkempia tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten toimintaiästä, koosta tai yritysmuodosta, mutta tutkimusten mukaan **kolme ensimmäistä vuotta** ovat yritysten eloonjäämisen kannalta kaikkein kriittisintä aikaa. Silloin lähes kolmasosa yrityksistä on jo lopettanut toimintansa. Monet yritykset pärjäävät kaksi ensimmäistä vuotta, mutta jo kolmas vuosi on toiminnan jatkumisen kannalta ratkaisevaa. Viiden toimintavuoden jälkeen toiminnassa on ehkä alle puolet yrityksistä.

Eloonjäämisaste on keskimääräistä matalampi yksityisten elinkeinonharjoittajien omistamissa yrityksissä, joiden perustamis- ja lopettamistoimet ovat erittäin helppoja, ja jotka toimivat vain vähän alkupääomaa vaativilla palvelualoilla tai ne on perustettu vain sivutoimista tai harrastusluontoista yritystoimintaa varten. Tämä voi selittää osin sen, että Suomessa on ollut samanaikaisesti paljon aloittaneita ja lyhytaikaisesti toimineita lopettaneita yrityksiä. Näiden yritysten taloudellinen merkitys ja vaikutukset työllisyyteen jäävät vähäisiksi.

Alueittain tarkasteluna eloonjäämisaste on ollut maakuntien Suomessa suurempi kuin Etelä-Suomen asutuskeskuksissa, mikä voi johtua korkeammasta yrittämisen kynnyksestä ja paremmista yrittäjävalmiuksista. Keskiarvoa alhaisempia eloonjäämisasteita on mitattu pääkaupunkiseudulla, mikä johtuu lyhytaikaisten palveluyritysten määrästä ja lähtökohtaisesti alhaisesta yrittämisen aloittamiskynnyksestä. Toisaalta uusien yritysten rekisteröintien määrä suurempi kasvu asutuskeskuksissa voi olla osoitus tulevaisuuden uskosta ja yrittäjyyteen liittyvästä potentiaalista.

---

¹⁰ Muita yritysmuotoja edustavien yhtiöiden, kuten henkilöyhtiöiden rekisteröinnit ovat puolestaan vähentyneet.

Taulukko 3 Aloittaneet yritykset (yritysyksiköt) ja uusien yritysten rekisteröinnit¹¹ Suomessa 2019–25 (pl. alkutuotanto) Koko vuosi 2025 on ennuste. Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus; Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith.

	Elinkeinoharjoittajat, lkm	Osakeyhtiöt, lkm	Muut yritysmuodot, lkm	Rekisteröinnit yhteensä, lkm	Toimintansa aloittaneet, lkm	Aloittaneet/rekisteröinnit, %
2019	27 613	18 212	864	46 689	37 537	80,4
2020	26 944	20919	583	48 446	38 317	79,1
2021	30 426	21 784	584	52 794	38 228	74,6
2022	31 027	19 765	461	51 253	39 236	74,3
2023	32 665	19 708	448	52 821	40 116	75,9
2024	35 198	20 204	427	55 829	40 846	73,2
2025 1–3. neljännes	29 626	16 360	330	46 316	33 405	72,1
2025 ennuste	..	..	..	63 080	46 584	73,8
Muutos 2019–24, %	27,5	10,9	-50,6	19,6	8,8	-

¹¹ Uusien yritysten rekisteröinnit kattavat luonnolliset henkilö (elinkeinoharjoittajat, toiminnimiyrittäjät) ja oikeudelliset yksiköt (osake- ja henkilöyhtiöt, osuuskunnat, yms.).

2.4 Yrityskannan uudistuminen maakunnittain

Kehitys Uudellamaalla

Yritysdemografiatilastojen mukaan Uudellamaalla aloitti vuonna 2024 toimintansa yhteensä 17 252 uutta yritystä (pl. alkutuotanto), mikä oli noin neljä prosenttia enemmän kuin aloittaneita yrityksiä oli vuonna 2023. Lopettaneita yrityksiä oli silti 17 653, mikä oli 38 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Lopettaneiden yritysten määrä oli 401 suurempi kuin uusien yritysten määrä ja yritysten nettolisäys oli ensimmäistä kertaa negatiivinen ajanjaksolla 2019–24. Muutos oli suuri, sillä jopa pandemian aikana yritysten nettolisäys oli plusmerkkinen.

Sama kehitys on jatkunut Uudellamaalla vuonna 2025. Vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana toimintansa aloittaneiden yritysten määrä oli alueella 1 534 yritystä (11 %) suurempi kuin vuonna 2024 vastaavana ajankohtana. Tilanne oli synkin alkuvuonna 2025, josta se on kohentunut vuoden loppua kohden. Ennusteen mukaan uusien yritysten määrä olisikin kasvanut koko vuonna 2025 nopeammin kuin lopettaneiden määrä (Taulukko 4). Tämän seurauksena yritysten määrän nettolisäys voi muodostua Uudellamaalla aavistuksen verran plusmerkkiseksi.

Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että Uudenmaan osuus kaikista Suomessa toimintansa aloittaneista yrityksistä (pl. alkutuotanto) on ollut keskimäärin 42 prosenttia vuosina 2019–24. Sen sijaan osuus toimintansa lopettaneista yrityksistä on ollut hieman pienempi (38–39 %). Toteutunut kehitys on johtanut siihen, että Uudenmaan suhteellinen osuus Suomen yrityskannasta on kohonnut. Uuttamaata kotipaikkanaan pitävät yritykset (yritysyksiköt) muodostavatkin noin 37 prosenttia Suomen koko yrityskannasta, kun alkutuotantoa (Nace A) ei oteta lukuun.

Samalla voidaan todeta, että Uudenmaalla toimivat yritysten toimipaiikat muodostivat 46 prosenttia Suomen kaikkien yritysten liikevaihdosta, 42 prosenttia jalostusarvosta ja 39 prosenttia henkilöstöstä vuonna 2024, vaikka Uudellamaalla asui vain 31 prosenttia Suomen väestöstä. Toiseksi suurimman Pirkanmaan osuus Suomen yritystoimipaikkojen liikevaihdosta, jalostusarvosta ja henkilöstöstä oli vain 9–10 prosenttia. Kolmannella sijalla on Varsinais-Suomi, joka osuus toimipaikkojen liikevaihdosta, jalostusarvosta ja henkilöstöstä jäi 7–8 prosenttiin.

Taulukko 4 Aloittaneet ja lopettaneet yritykset sekä niiden nettolisäys Uudellamaalla 2019–25 (pl. alkutuotanto), koko vuosi 2025 on ennuste, lkm. Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus; Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith.

	Aloittaneet yritykset, lkm	Muutos, %	Lopettaneet yritykset, lkm	Muutos, %	Nettolisäys, lkm
2019	15 745		11 663		4 082
2020	15 938	1,2	12 956	11,1	2 982
2021	15 718	-1,4	10 126	-21,8	5 592
2022	16 256	3,4	12 520	23,6	3 736
2023	16 667	2,5	12 807	2,3	3 860
2024	17 252	3,5	17 653	37,8	-401
2025 1–3. neljännes	15 020	11,4	16 203	38,6	-1 183
2025 ennuste	21 654	25,5	21 118	19,6	536

Tilanne muualla Suomessa

Käytännössä yritysten määrän nettolisäys oli negatiivinen kaikissa maakunnissa vuonna 2024 (pl. Ahvenanmaa) ja myös vuonna 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana. Oikeastaan tilanne on kärjistynyt vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana, sillä toimintansa lopettaneita oli lähes kaikissa maakunnissa vähintään 30 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuoden vastaavana ajankohtana. Kolmessa maakunnissa (Pohjois- ja Keski-Pohjanmaa ja Ahvenanmaa), toimintansa lopettaneita yrityksiä oli yli 50 prosenttia enemmän kuin uusia yrityksiä.

Samanaikaisesti, kun lopettamiset lisääntyivät, uusia yrityksiä perustettiin pääosassa maakuntia vuoden 2025 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana vähemmän kuin vuonna 2024 vastaavana ajankohtana. Eniten uudet yritykset vähenivät (yli 10 %) Keski-Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa (Taulukko 6). Sen sijaan poikkeuksia olivat Uusimaa, Pohjanmaa, Varsinais-Suomi, Kanta-Häme ja Kymenlaakso. Näissä maakunnissa yritysten perustamiset lisääntyivät, joskin yritysten määrän nettolisäys jäi niissäkin miinusmerkiseksi (Taulukko 5).

Taulukko 5 Toimintansa aloittaneet ja lopettaneet yritykset (pl. alkutuotanto) maakunnittain vuonna 2024 ja vuoden 2025 1–3. neljänneksellä, lkm. Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus.

	Aloittaneita 2024, lkm	Lopettaneita 2024, lkm	Yritysten nettolisäys 2024, lkm	Aloittaneita 2025 1–3 neljännes, lkm	Lopettaneita 2025 1–3. neljännes, lkm	Yritysten nettolisäys 2025 1–3. neljännes, lkm
Uusimaa	17 252	17 653	-401	15 020	16 203	-1 183 ¹²
Pirkanmaa	4 255	4 556	-301	3 365	3 968	-603
Varsinais-Suomi	3 412	4 324	-912	3 007	3 693	-686
Pohjois-Pohjanmaa	2 794	2 802	-8	2 042	2 610	-568
Keski-Suomi	1 737	2 010	-273	1 289	1 744	-455
Lappi	1 351	1 390	-39	1 011	1 320	-309
Pohjois-Savo	1 251	1 699	-448	999	1 468	-469
Päijät-Häme	1 145	1 549	-404	802	1 288	-486
Satakunta	1 049	1 597	-548	812	1 299	-487
Pohjanmaa	1 005	1 133	-128	879	1 054	-175
Etelä-Pohjanmaa	951	1 329	-378	665	1 012	-347
Kanta-Häme	899	1 348	-449	736	1 101	-365
Pohjois-Karjala	833	1 095	-262	569	902	-333
Kymenlaakso	702	1 049	-347	554	868	-314
Etelä-Karjala	657	804	-147	512	646	-134
Etelä-Savo	629	1 001	-372	465	822	-357
Keski-Pohjanmaa	368	424	-56	249	414	-165
Kainuu	291	394	-103	214	357	-143
Ahvenanmaa	268	268	0	215	301	-86
Yhteensä	40 846	46 425	-5 579	33 405	41 070	-7 665

¹² Ennusteiden mukaan aloittaneita yrityksiä oli koko vuonna 2025 Uudellamaalla 21 654 ja lopettaneita 21 118, joten yrityskannan nettolisäys olisi noussut aavistuksen verran plusmerkkiseksi (+536 yritystä) vuonna 2025.

Taulukko 6 *Toimintansa aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten (pl. alkutuotanto) määrän muutokset maakunnittain vuosien 2024 ja 2025 1–3. neljänneksillä, lkm. Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus.*

	Aloittaneiden yritysten määrän kasvu 2024–25, lkm	Muutos-% 2024–25	Lopettaneiden yritysten määrän kasvu 2024–25, lkm	Muutos-% 2024–25
Uusimaa	1 534	11,4	4 510	38,6
Varsinais-Suomi	302	11,2	1 053	39,9
Pohjanmaa	84	10,6	336	46,8
Kanta-Häme	17	2,4	294	36,4
Kymenlaakso	17	3,2	234	36,9
Pirkanmaa	-5	-0,1	1 129	39,8
Pohjois-Savo	-8	-0,8	402	37,7
Kainuu	-11	-4,9	93	35,2
Ahvenanmaa	-12	-5,3	145	92,9
Etelä-Karjala	-16	-3,0	167	34,9
Lappi	-25	-2,4	395	42,7
Satakunta	-27	-3,2	373	40,3
Keski-Pohjanmaa	-38	-13,2	160	63,0
Etelä-Savo	-41	-8,1	215	35,4
Etelä-Pohjanmaa	-99	-13,0	223	28,3
Keski-Suomi	-119	-8,5	506	40,9
Päijät-Häme	-123	-13,3	344	36,4
Pohjois-Karjala	-123	-17,8	247	37,7
Pohjois-Pohjanmaa	-208	-9,2	873	50,3
Yhteensä	1 102	3,4	11 699	39,8

Yrityskannan vaihtuvuus maakunnittain

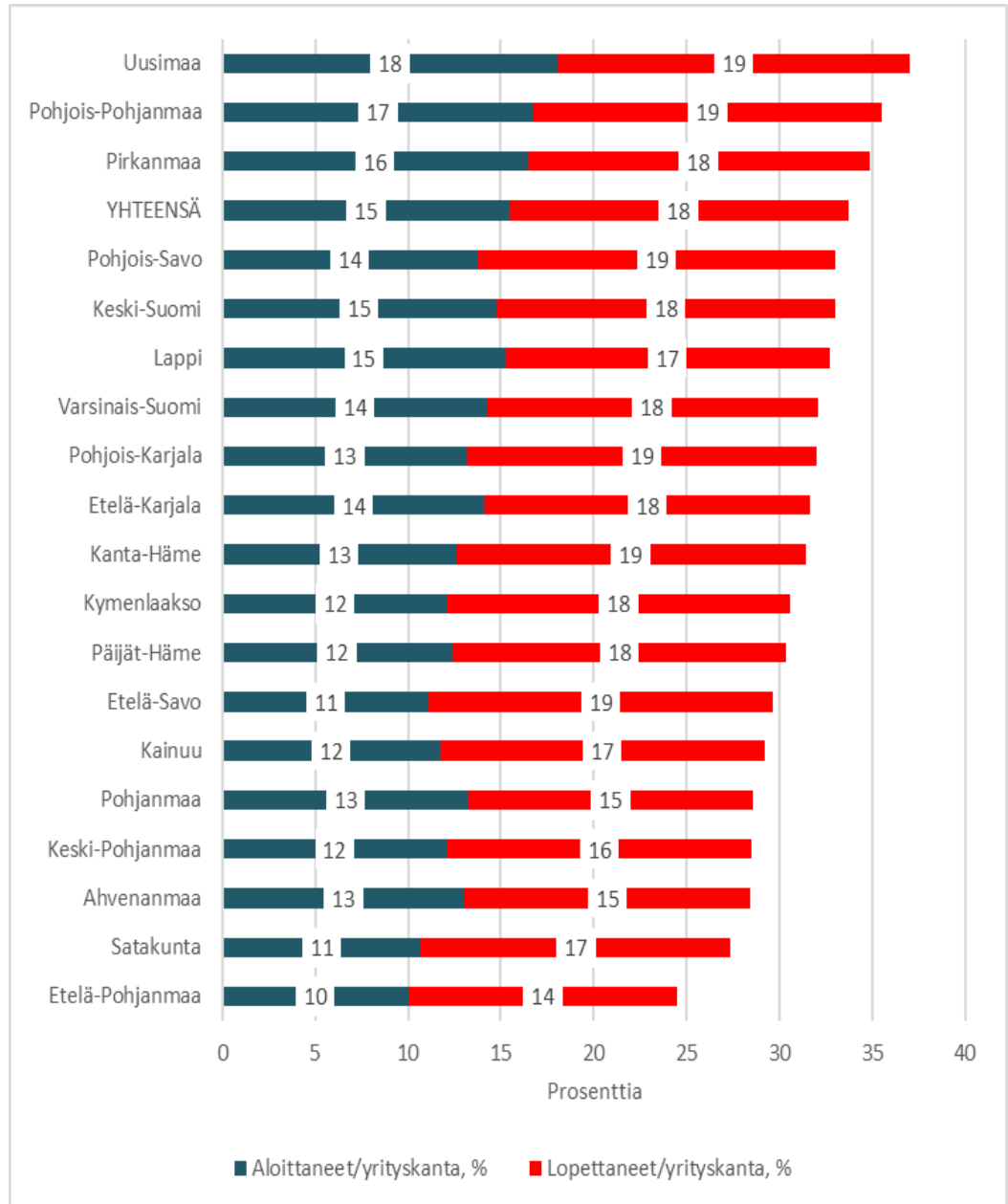
Yritystoiminnan dynamiikkaa ja uusiutumiskykyä kuvaava yrityskannan (pl. alkutuotanto) vaihtuvuus oli tammikuun 2024 ja lokakuun 2025 välisenä aikana korkein Uudellamaalla, jossa se kohosi 37 prosenttiin. Vaihtuvuus saadaan summaamalla yhteen aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten osuudet yrityskannasta. Yrityskannan vaihtuvuus oli vähintään 33 prosenttia myös Pohjois-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla. Luvuista nähdään, että vaihtuvuus on pohjautunut tarkasteluajanjaksolla kaikissa maakunnissa toimintansa lopettaneiden yritysten enemmyyteen.¹³

¹³ Yritysdemografiatilasto ei julkaise alueellisia tietoja yrityskannasta, mutta tässä raportissa yrityskanta on arvioitu maakunnittain Tilastokeskuksen vuoden 2024 yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastojen ja Tilastokeskuksen aiemman aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilaston mukaisten ja vuoden 2024 viimeistä neljänneistä kuvaavien alueellisten yrityskantatietojen pohjalta.

Vaihtuvuus oli tarkasteluajankohtana alhaisin Etelä-Pohjanmaalla, Satakunnassa ja Ahvenanmaalla. Maakuntien eroja voivat selittää alueellisten yrityskantojen erilainen toimialakohtainen koostumus. Yritysdemografiatilasto ei julkaise alueellisia tilastoja aloittaneista ja lopettaneista yrityksistä toimialoittain, mutta osasyynä asutuskeskusten ympärille keskittyneiden maakuntien kuten Uudenmaan suureen yrityskannan vaihtuvuuteen on yrityskannan vahva palveluvaltaisuus ja siihen liittyvä yritysten matalampi aloittamis- ja lopettamiskynnys.

Maakuntien Suomessa yrityskannan vaihtuvuutta voivat vähentää toiminnan pienempi palveluvaltaisuus, korkeampi yrittämisen kynnyks ja paremmat yrittäjävalmiudet, mikä on nostanut samalla yritysten keskimääräistä eloonjäämisastetta näillä alueilla. Alhaisella vaihtuvuudella ja yritysten pitkäikäisyydellä voi olla tietysti varjopuolensa, sillä se voi estää tai hidastaa uusien yrittäjien esiinmarssia ja yritystoiminnan uusiutumista murrostilanteessa, jossa yhteiskunta ja tuotannollinen toiminta on vahvasti digitalisoitumassa.

Kuvio 3 Yrityskannan vaihtuvuus maakunnittain tammikuu 2024 – lokakuu 2025 välisenä aikana (pl. alkutuotanto), prosenttia. Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus; Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith.

2.5 Omistajavaihdokset

Omistajanvaihdokset ovat yksi yritystoiminnan lopettamisen ja aloittamisen muoto, joskin ne eivät näy Tilastokeskuksen aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastossa. Omistajavaihdokset toteutetaan usein **yrityskauppoina**. Vaihtoehtoisia tapoja ovat *omistusosuuskauppa* (osakekauppa) tai *liiketoimintakauppa* (substanssikauppa). Omistusosuus- ja liiketoimintakaupat ovat erinomainen ja nopein tapa kasvattaa yrityksen markkinaosuutta, sijoittautua uusille maantieteellisille markkina-alueille tai laajentaa toimintaa uusiin tuotteisiin ja palveluihin.

Omistusosuuskauppa on tapahtuma, jossa myydään osa tai kaikki yritykseen oikeuttavat osakkeet tai osuudet ja myyjänä on niiden omistaja, joka saa rahat ja maksaa myyntivoitosta kulut ja verot. Omistusosuuskaupat jäävät huomaamatta yritystilastoissa, ellei ostettua yritystä sulauteta heti ostajayritykseen. **Liiketoimintakaupalla** tarkoitetaan puolestaan tapahtumaa, jossa kaupan kohteena on osa tai koko yrityksen liiketoiminta ja myyjänä on yhtiö eikä sen omistajat, sillä he eivät omista yrityksen liiketoimintaa, eivätkä sinne kertynyttä omaisuutta henkilökohtaisesti.

Yritysfuusiot selittävät ison osan varsinkin kasvuyritysten työllisyyden ja liikevaihdon lisäyksestä. Fuusiossa (sulautuminen) on kysymys esimerkiksi kahden tai useamman osakeyhtiön yhdistymisestä siten, että niiden varat ja velat siirtyvät vastaanottavalle yhtiölle.¹⁴ Kysymys voi olla myös siitä, että vähintään kaksi sulautuvaa yhtiötä yhdistyy niin, että perustetaan kokonaan aivan uusi yhtiö, jolle sulautuvien yhtiöiden varat ja velat siirtyvät vastaanottavan yhtiön osakkeita vastaan. Osakeyhtiöissä sulautumista säätelee *osakeyhtiölaki (264/2006)*.

Fuusiot liittyvät usein konsernien sisäisiin yritysjärjestelyihin (tytäryhtiöfuusiot), mikä nostaa konsernien merkitystä yritystilastossa edelleen. Yritystilastossa fuusiot voivat kertoa jälkijättöisesti muun muassa jo vuosia sitten tapahtuneesta osakekauppoihin perustuvasta toiminnan laajenemisesta. Syynä on, että osakekauppoihin sisältyy usein ilmiö, että ostettu yritys esiintyy 1–3 tilikautta itsenäisenä ostajan tytäryrityksenä ennen kuin ne sulautetaan kokonaan ostajayritykseen. Myös entiset omistajat jatkavat joskus ylimenokauden ostetun yrityksen johdossa.¹⁵

¹⁴ Käytännössä osakeyhtiöiden sulautumistapoja ovat **absorptiosulautuminen** (yksi tai useampi sulautuva yhtiö sulautuu vastaanottavaan yhtiöön); **tytäryhtiösulautuminen** (absorptiosulautuminen, jossa sulautumiseen osallistuvat yhtiöt omistavat kaikki sulautuvan yhtiön osakkeet, mahdolliset optio-oikeudet ja muut osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet); **kolmikantasulautuminen** (absorptiosulautuminen, jossa muu taho kuin vastaanottava yhtiö antaa sulautumisvastiketta, eli osakkeita, rahaa tai muuta omaisuutta); **kombinaatiosulautuminen** (vähintään kaksi sulautuvaa yhtiötä sulautuu perustamalla yhdessä vastaanottavan yhtiön).

¹⁵ Ilmiö aiheuttaa yritystilastoissa ajallisesti puhtaasti tilastollisia eroja erilaisten laajentumisvaiheissa olevien yritysten välille. Sen sijaan liiketoimintakaupat näkyvät heti ostajayritysten toiminnan laajenemisena.

Fuusioiden tarkoituksena on kasvattaa liikevaihtoa ja markkinaosuuksia sekä parantaa yrityksen (konsernin) edellytyksiä toimia taloudellisemmin skaala- ja synergiaetujen hyödyntäen. Samalla voidaan karsia päällekkäisiä hallinnollisia kustannuksia. Yritysfuusiot eivät silti aina täytä niille asetettuja tavoitteita ja kilpailuviranomaiset voivat estää fuusion, jos se johtaa kilpailun ja taloudellisen tehokkuuden pienenemiseen. Fuusion peilikuva on yhden tai useamman yrityksen jakautuminen eli **diffuusio** toimialarationalisoinnin tai muun yritysjärjestelyn vuoksi.

Omistajavaihdokset tilastollisesti

Pääosa tavallisista yrittäjistä lopettaa yrityksensä omaehtoisesti erilaisista henkilökohtaisista syistä. Yksi entistä yleisempi syy on eläkkeelle siirtyminen, mitä on vauhdittanut maamme yrittäjien vanheneva ikärakenne. Osa eläkkeelle ja muiden yritystoiminnasta vetäytyneiden omistamista yrityksistä tosin jatkaa toimintaansa uuden yrittäjän toimesta muun muassa sukupolvenvaihdoksen kautta. Kuitenkin ikääntyville yrittäjille yrityksestä luopuminen voi olla monessa tapauksessa liian vaikeaa, mikä jarruttaa yritys-kannan tervettä uusiutumista.

Asiantuntijoiden mukaan **ikäntyvien yrittäjien** jatkaminen yrityksissään heikentää tuottavuuden kehitystä, mikä voi liittyä toimintojen automatisointiin ja työtehtävien uudelleenorganisointiin, verkottumiseen koti- ja ulkomaisen toimijoiden kanssa tai digitaalisten sovellutusten (tekoälyteknologiat) hyödyntämiseen. Ikääntyneillä yrittäjille ei ole aina edes halua, kannustimia tai kykyä kasvattaa yritystään digitalisoituvassa ja globalisoituneessa maailmassa. Omistajavaihdoksia toteutetaan usein pikemmin liian myöhään kuin liian aikaisin.

Edellä sanottu pätee erityisesti yrityksiin, joissa omistaja on luonut yrityksen liiketoiminnan oman osaamisensa pohjalta, ja joissa side yrityksen ja omistajan välillä on vahva. Yrityksestä on saattanut muodostua omistajansa silmäterä, jonka ympärille hänen oma identiteettinsä on vahvasti rakentunut, ja josta on vaikea luopua. Yritys voi olla yrittäjälle samanaikaisesti harrastus, elinkeino sekä intohimo. Myös yrittäjän elämän sisältö ja keskustelunaiheet pyörivät yrityksen, sen historian ja tulevaisuuden, arkipäivän haasteiden ja tilanteiden ympärillä.

Ikääntyneiden yrittäjien määrä

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan Suomessa oli 54 800 ikääntynyttä 55 vuotta täyttäneitä yrittäjää vuonna 2023, jos lukuun ei lasketa alkutuotannossa työskenteleviä ikääntyneitä yrittäjiä (15 200 henkilöä). Kaikista yrittäjistä ikääntyneitä oli 26 prosenttia (Kuvio 4). Alueittain tarkasteltu ikääntyneiden yrittäjien osuus oli pienin Uudellamaalla (24 %) ja korkein Etelä-Savossa, jossa osuus nousi 35 prosenttiin. Osuus oli yli 30 prosenttia myös Ahvenanmaalla, Kainuussa, Etelä-Pohjanmaalla, Satakunnassa, Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä vuonna 2023.

Ikääntyneiden yrittäjien suhteellinen osuus maakunnittain kaikista yrittäjistä korreloi vahvasti yrityskannan vaihtuvuuden kanssa. Monissa niissä maakunnissa, joissa yrittäjät ovat ikääntyneimpiä, yrityskannan vaihtuvuus on ollut keskimääräistä vähäisempää vuosina 2024–25. Näihin maakuntiin kuuluvat etenkin Etelä-Pohjanmaa, Satakunta ja Ahvenanmaa. Vastaavasti maakunnissa, joissa yrittäjät ovat keskimääräistä nuorempia, yrityskannan vaihtuvuus on ollut keskiarvoa suurempaa. Näihin alueisiin kuuluvat Uusimaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Pirkanmaa.

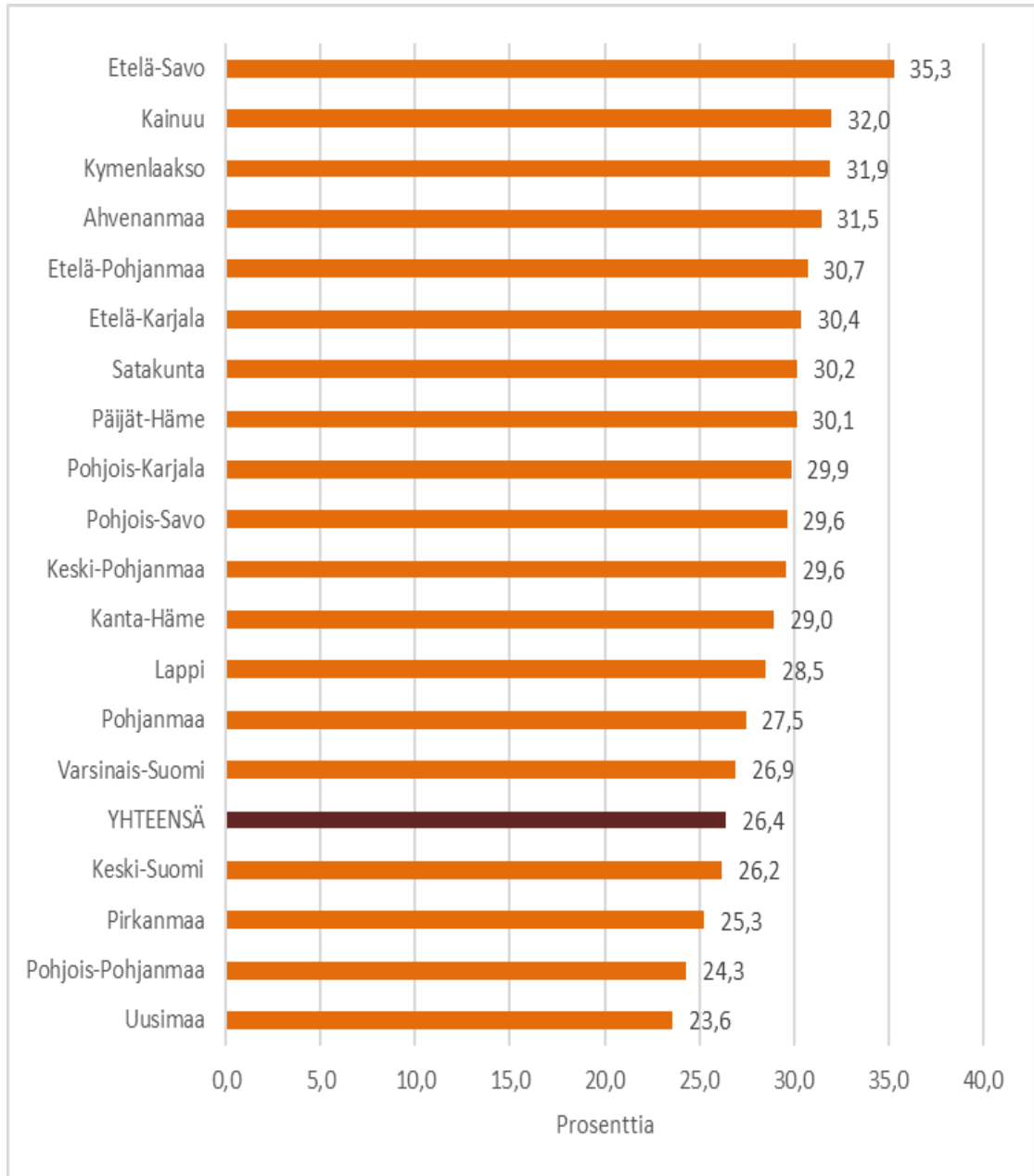
Päätoimialoittain tarkasteltuna ikääntyneitä yrittäjien oli vuonna 2023 suhteellisesti eniten sosiaali- ja terveystaloudessa, teollisuudessa ja kauppa, jossa heidän osuutensa kohoaa vähintään kolmannekseen kaikista yrittäjistä. Ikääntyneiden yrittäjien yrityksissä liiketoiminnan siirto yrityskaupalla, sukupolvenvaihdoksella¹⁶ tai muulla tavoin nuorempien yrittäjien käsiin voisi kuitenkin mahdollistaa yrityksen tähänastisten saavutusten säilyttämisen, toiminnan kehittämisen ja ylipäätään antaa yritykselle uuden mahdollisuuden jatkaa liiketoimintaan.

Voidaan todeta, että yritysten lopetuksiin on kiinnitetty paljon vähemmän huomiota kuin yritysten aloituksiin, eikä yritystoiminnasta luopuville yrittäjille ole ollut tarjolla yhtä monipuolisia tukipalveluja kuin yritystoimintaa aloittaville, vaikka esimerkiksi osakeyhtiön lopettaminen voi olla työläämpää kuin sen perustaminen. Kansantaloudellisia menetyksiä voi syntyä siitä, että elinkelpoisille yrityksille ei löydy jatkajia tai toisaalta siitä, että vailla tulevaisuutta olevaa yritystoimintaa jatketaan liian kauan ja joskus jopa yhteiskunnan myötävaikutuksella.

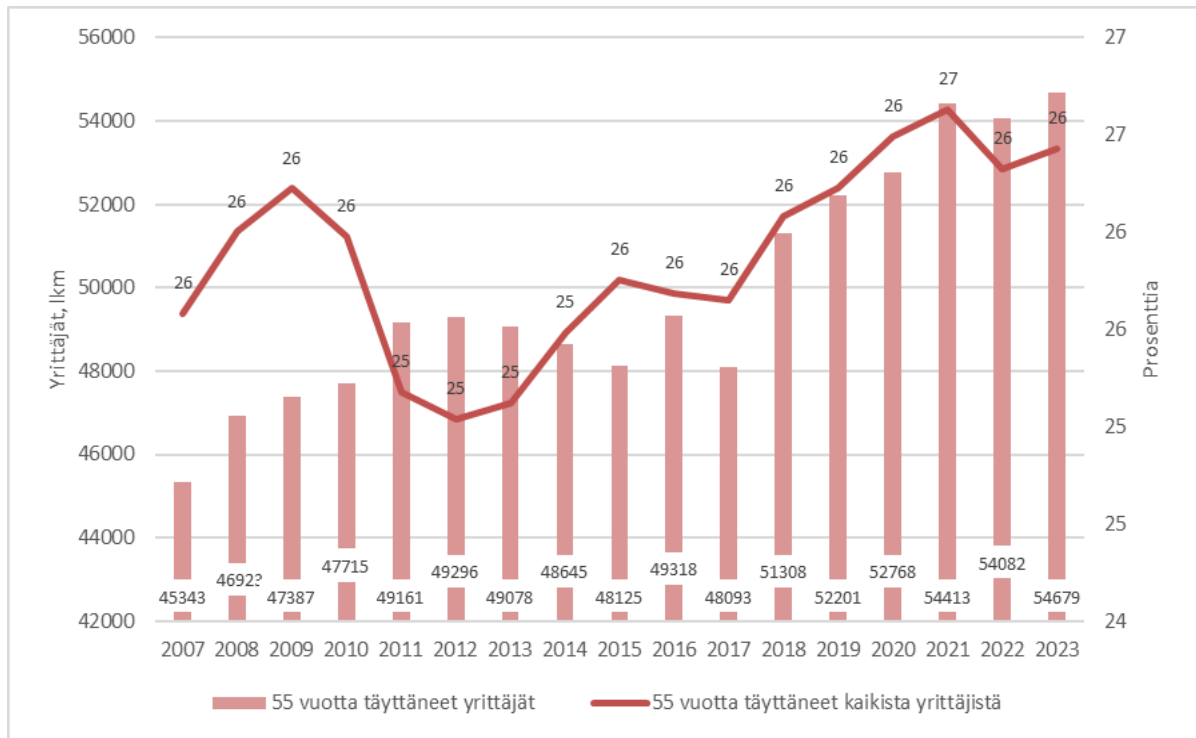
---

¹⁶ Yrityksen sukupolvenvaihdos on tilanne, jossa yrityksen omistus, johtaminen tai molemmat siirtyvät perheen tai lähisuvun sisällä. Sukupolvenvaihdoksella voi olla monia hyötyjä, kun vero- ja huojennukset voivat olla mahdollisia, uusi yrittäjä tuntee yrityksen jo ennalta, liiketoiminta, työpaikat ja asiakkuudet säilyvät.

Kuvio 4 55 vuotta täyttäneiden yrittäjien (pl. alkutuotanto) osuus kaikista yrittäjistä maakunnittain 2023. Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus.

Kuvio 5 55 vuotta täyttäneiden yrittäjien määrä ja osuus kaikista yrittäjistä (pl. alkutuotanto) Suomessa 2007–23 Lähde: Työssäkäynti-tilasto, Tilastokeskus.

Omistajavaihdokset pk-yrityksissä

Suomen yrittäjien, työ- ja elinkeinoministeriön ja Finnveran kevään 2025 pky-barometrin mukaan omistajavaihdosta lähitulevaisuudessa harkitsevien pk-yritysten osuus on kasvanut kolmella prosenttiyksiköllä vuosina 2022-25 ja kahden seuraavan vuoden (2024-27) aikana omistajavaihdos on tulossa 14 prosentissa pk-yrityksiä. Seuraavan kymmenen vuoden aikana 45 prosenttia pk-yrityksistä suunnittelee omistajavaihdosta. Pky-yritysbarometri perustuu kevättalvella 2025 tehtyyn kyselyyn, johon vastasi yhteensä 4 553 pk-yritysten vastuuhenkilöä.

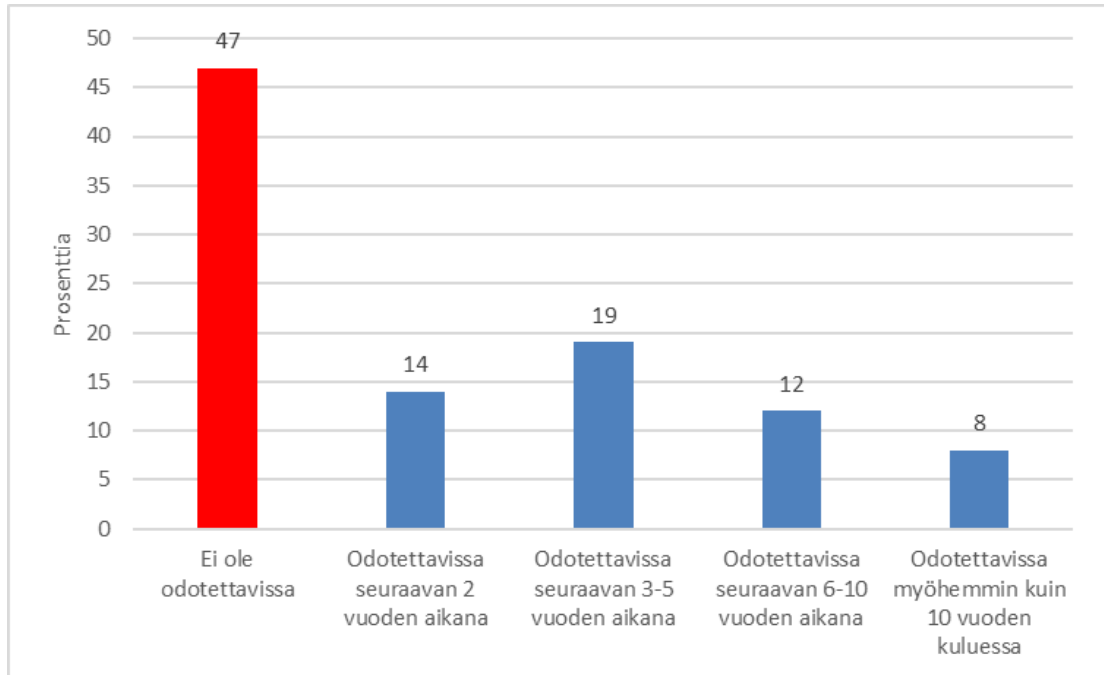
Omistajavaihdoksia on odotettavissa suhteellisesti eniten teollisuudessa ja kaupan toimialalla. Näillä aloilla joka kuudennessa pk-yrityksessä on tulossa omistajavaihdoksia kahden seuraavan vuoden aikana. Palvelualojen yrityksistä omistajavaihdoksia suunnittelee pienempi osuus (13 %). Tosin määrällisesti omistajavaihdoksia tapahtuu eniten palvelualoilla, mutta niiden suhteellista osuutta vähentää se, palvelualoilla on paljon yksinyrittäjien osaamiseen sidoksissa olevia pää- ja sivutoimisia pienyrityksiä, joissa omistajavaihdokset eivät tärkeällä sijalla.

Ostajan näkökulma

Yrityksen tai liiketoiminnan ostaminen on varteenotettava vaihtoehto yrityksen laajentamista tai perustamista harkitsevalle. Kevään 2025 pky-barometrin mukaan yhdeksän prosenttia pk-yrityksistä on kiinnostunut ostamaan yrityksen tai sen liiketoiminnan seuraavan kahden

vuoden aikana. Voimakkaasti kasvuhakuisissa yrityksissä osuus on 2–3-kertaista.¹⁷ Onnistuneen omistajanvaihdoksen takana on hyvä valmistelu ja tietoisuus yrityksen arvosta. Tosin vain hieman yli 50 prosenttia kaikista pk-yrityksistä seuraa aktiivisesti yrityksen arvon kehitystä.¹⁸

Kuvio 6 Pk-yritysten suunnittelemat omistajavaihdokset 2025, prosenttia
Lähde: Pky-barometri kevät 2025.

Tilastokeskuksen tilastot omistajavaihdoksista

Suomessa tehtiin 2 907 yritysten osakekauppaa ja 529 sukupolvenvaihdosta vuonna 2023. Liiketoimintakauppoja vähintään viiden työntekijän siirtymällä oli 501. **Osakekauppa** on tilastossa tapahtuma, jossa yli puolet yrityksen osakkeista vaihtaa omistajaa. **Sukupolvenvaihdoksia** ovat tapaukset, joihin on saatu verotuksessa sukupolvenvaihdoshuojennus. Huojennuksen saaminen edellyttää, että perintö tai lahja sisältää vähintään kymmenen prosenttia yrityksen osakkeista, ja että osakkeiden saaja jatkaa yritystoiminnan harjoittamista.

Omistajavaihdoksia koskevat tiedot pohjautuvat Tilastokeskuksessa toistaiseksi kokeellisiin tilastoihin. Tilastojen tulkinnessa kannattaa ottaa huomioon, että *tilastot eivät kata liiketoimintakauppoja, joiden ehtoihin ei sisälly henkilöstöä tai kauppaan sisältyvä henkilöstö on jäänyt alle viiteen työntekijään*. Rajaus sulkee lähtökohtaisesti suuren osan mikroyrityksissä tapahtuvista liiketoimintakaupoista tilaston

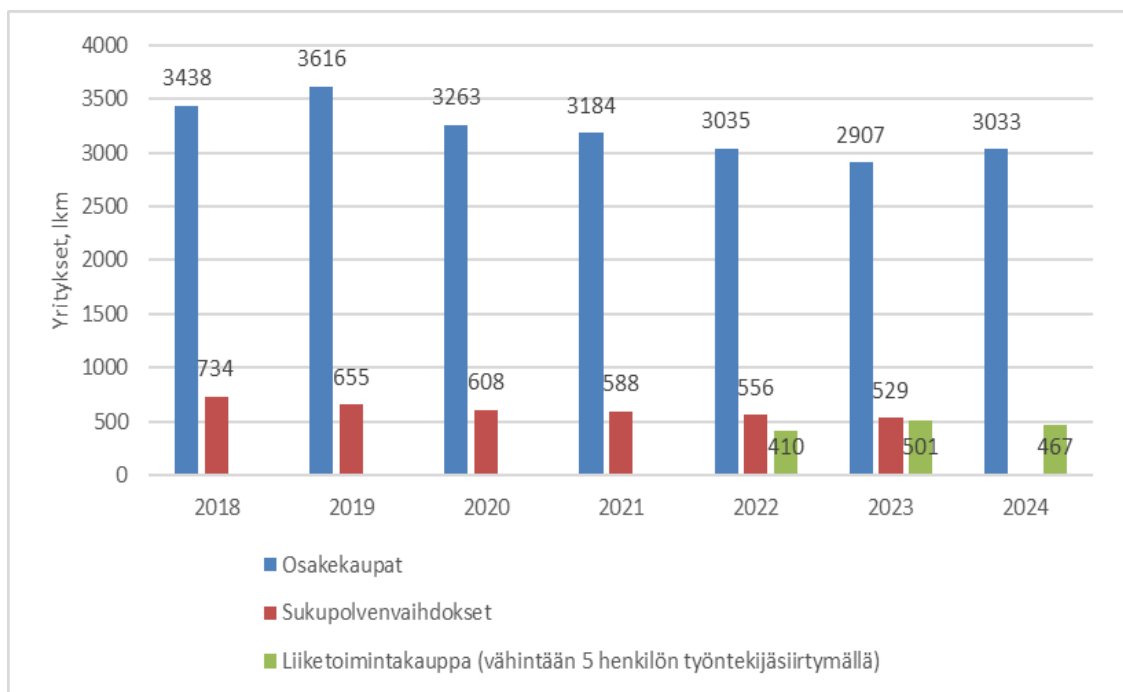
¹⁷ Kaikista ostohalukkaista pk-yrityksistä ulkopuolista rahoitusta tarvitsee 74 prosenttia, mikä jarruttaa kehitystä.

¹⁸ Tosin voimakkaasti kasvuhakuisissa yrityksissä yli 80 prosenttia haluaa seurata yrityksen arvon kehitystä.

ulkopuolelle, mikä on syytä ottaa huomioon tulosten tulkinnassa. Liiketoimintakauppoja ei tilastoitu muutoinkaan ennen vuotta 2022.

Mikäli liiketoimintakaupat jätetään tarkastelun ulkopuolelle, tehtiin Suomessa vuosittain keskimäärin 3 852 omistajavaihdosta vuosina 2018–23. Niistä 84 prosenttia oli *osakekauppoja* ja 16 prosenttia *sukupolvenvaihdoksia*. Omistajavaihdosten määrä kohosi vuosina 2018–19, mutta määrä kääntyi sittemmin laskuun. Tosin osakekauppojen määrä lähti loivaan nousuun vuonna 2024. Yhteensä omistajavaihdoksia tehtiin 23 113 vuosina 2018–23. Suomen koko yrityskantaan suhteutettuna omistajavaihdosten osuus oli noin 1,3 prosenttia vuonna 2023.¹⁹

Kuvio 7 Yritysten omistajavaihdokset Suomessa 2018–24, lkm. Lähde: Tilastokeskus, kokeelliset tilastot.

Omistajavaihdoksista (pl. liiketoimintakaupat) 80 prosenttia toteutui alle kymmenen henkilön mikroyrityksissä vuosina 2018–23. Pienten 10–49 henkilön yrityksissä tehtyjen omistajavaihdosten osuus oli 15 prosenttia. Keskisuurten ja suurten yritysten osuus oli 4–5 prosenttia omistajavaihdosten kohteista, mutta luonnollisesti tämänkokoisten yritysten merkitys on suuri työllisyydellä ja liikevaihdolla mitaten. Määrällisesti keskisuuria 50–249 henkilön yrityksiä oli omistajavaihdoksen kohteena 903 ja suuria vähintään 250 henkilön yrityksiä 151 vuosina 2018–23.²⁰

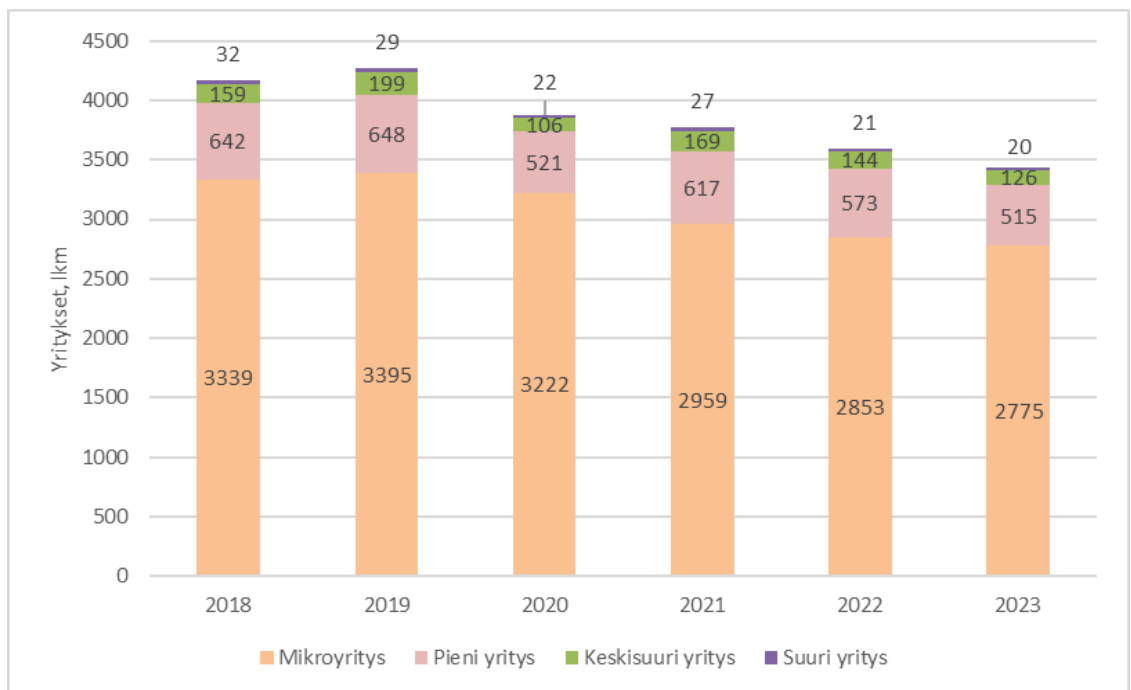
¹⁹ Omistajavaihdosten osuus oli alentunut 0,5 prosenttiyksiköllä vuosista 2018–19, jolloin osuus oli 1,8 prosenttia.

²⁰ Vuosina 2022–24 toteutuneista **liiketoimintakaupoista**, joissa kyse oli vähintään viiden henkilön siirtymästä, 45 prosenttia (621 kpl) oli koskenut mikroyrityksiä eli käytännössä yrityksiä, jotka työllistävät 5–9 henkilöä. 28 prosenttia (388 kpl) liiketoimintakaupoista koski 10–49 henkilön pieniä yrityksiä, 12 prosenttia (166 kpl) keskisuuria 50–249 henkilön yrityksiä ja 15 prosenttia (203 kpl) suuria vähintään 250 henkilön yrityksiä.

Suurissa yrityksissä valtaosa omistajavaihdoista (93 %) toteutui osakekauppoina vuosina 2018–23. Sitä vastoin sukupolvenvaihdosten osuus oli suurin 10–49 henkilön yrityksissä. Tämänkokoisissa yrityksissä 22 prosenttia omistajavaihdoista oli sukupolvenvaihdoksia. Omistajavaihdoista (pl. liiketoimintakaupat) vajaat 28 prosenttia koski toimintailtään vähintään 20 vuotta toimineita yrityksiä, mutta joka toinen yritys oli toiminut vähintään kymmenen vuotta. Viidennes omistajavaihdoista oli koskenut alle kolme vuotta toimineita yrityksiä.

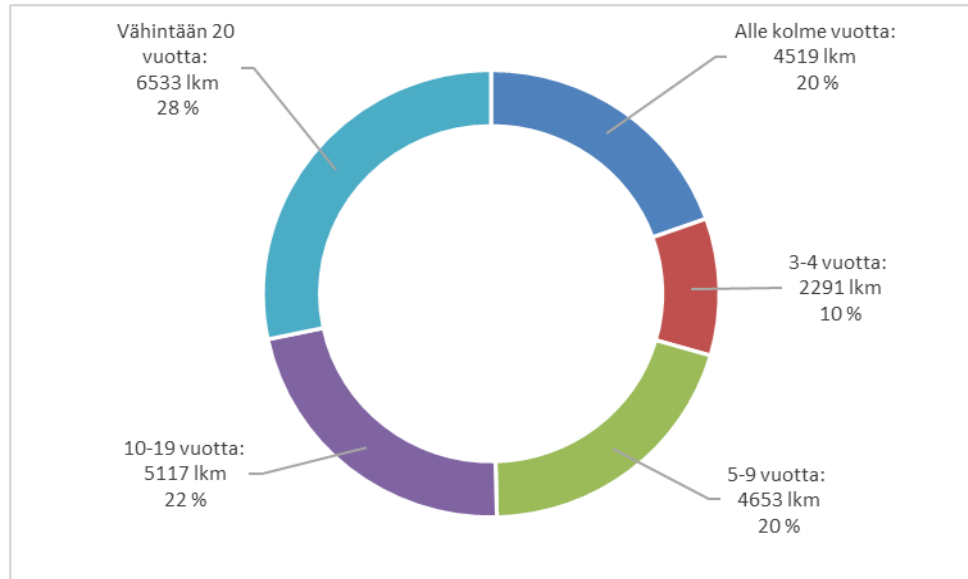
Osakekauppoja²¹ ja liiketoimintakauppoja tehdään tasaisemmin kaikenikäisissä yrityksissä. Sukupolvenvaihdokset keskittyvät korostetusti pitkään toimineisiin perheyrittäjiin, joissa ikääntyneet yrittäjäomistajat ovat siirtäneet yritystoiminnan pyörittämisen jälkipolvelleen. Siksi vuosina 2018–23 sukupolvenvaihdosten kohteena olleista yrityksistä 47 prosenttia oli toiminut 20–39 vuotta ja yksitoista prosenttia oli toiminut vähintään 40 vuotta. Alle viisi vuotta toiminnassa olleita oli sukupolvenvaihdosten kohteista kuitenkin kahdeksan prosenttia.

Kuvio 8 Yritysten omistajavaihdokset yhteensä (pl. liiketoimintakaupat) yrityksen kokoluokittain 2018–23, lkm. Lähde: Tilastokeskus, kokeelliset tilastot.

²¹ Osakekaupoissa on yritysmuodoista mukana vain osakeyhtiöt ja osuuskunnat.

Kuvio 9 Yritysten omistajavaihdokset yhteensä (pl. liiketoimintakaupat) yrityksen toimintaiän mukaan 2018–23, lkm. Lähde: Tilastokeskus, kokeelliset tilastot.

Omistajavaihdokset toimialoittain

Päätoimialoittain tarkasteltuna neljännes vuosina 2018–23 toteutetuista omistajavaihdoksista on koskenut jalostusaloja (teollisuus ja rakennusala). Kaupan osuus oli 15 prosenttia, yksityisten palvelualojen 59 prosenttia ja alkutuotannon (maa-, metsä- ja kalatalous) pari prosenttia.²² Kokonaisuudessaan voidaan kuitenkin todeta, että monet ikään tyneiden yrittäjien toivomat omistajavaihdokset jäävät toteutumatta, kun vanha yrittäjä vain jatkaa yritystoimintaa ja yritys sitten lopetetaan. Lopettamisalttius on luonnollisesti suurinta yksinyrittäjillä.

Omistajavaihdosten epäonnistumiseen on monia syitä. Yritystoimintaan sitoutuneen varallisuuden siirtyminen nuorempaan ja innokkaampaan omistukseen ajoissa voisi mahdollistaa uusien työpaikkojen syntymisen ja verotuloja julkiseen talouteen. Siten kansantalouden ja työpaikkojen kannalta ei ole yhdentekevää, mitä eläkeikää lähestyvien yrittäjien yrityksille tapahtuu. Tutkimusten mukaan omistajanvaihdokset tekevät pääsääntöisesti hyvää yritystoiminnalle, mikäli ne tarjoavat yrityksille kehityshyppäyksen uusien omistajien alaisuudessa.

Omistajavaihdoksiin voi liittyä usein välillisiä työllisyysvaikutuksia alihankintaketjuissa, sillä toteutumatta jääneissä tai epäonnistuneissa omistajanvaihdoksissa voi tuhoutua osaamista, asiakassuhteita ja varallisuutta. Käytännössä omistajavaihdokset jäävät toteutumatta siksi, että niitä ei tehdä suhdanteiden kannalta otolliseen aikaan, ostajia ei yksinkertaisesti ole, myyjien hintapyynnöt ovat liian korkeita tai kaupan

²² Vuosina 2022–24 toteutetut liiketoimintakaupat, joissa henkilöstösiirtymät ovat vähintään viisi henkilöä, jakautuvat toimialoittain eri tavoin. Liiketoimintakaupoista kaupan osuus oli 31 prosenttia, jalostusalojen (teollisuus ja rakentaminen) 22 prosenttia, yksityisten palvelualojen 46 prosenttia ja maa-, metsä- ja kalatalouden yksi prosentti.

kohteet eivät vastaa odotuksia ainakaan pyydetyllä hinnalla tai ostajat eivät saa ulkopuolista rahoitusta yritys- tai liiketoimintakauppaan.

Taulukko 7 Omistajavaihdokset päätoimialoittain yhteensä vuosina 2018–23
Lähde: Tilastokeskus, kokeelliset tilastot.

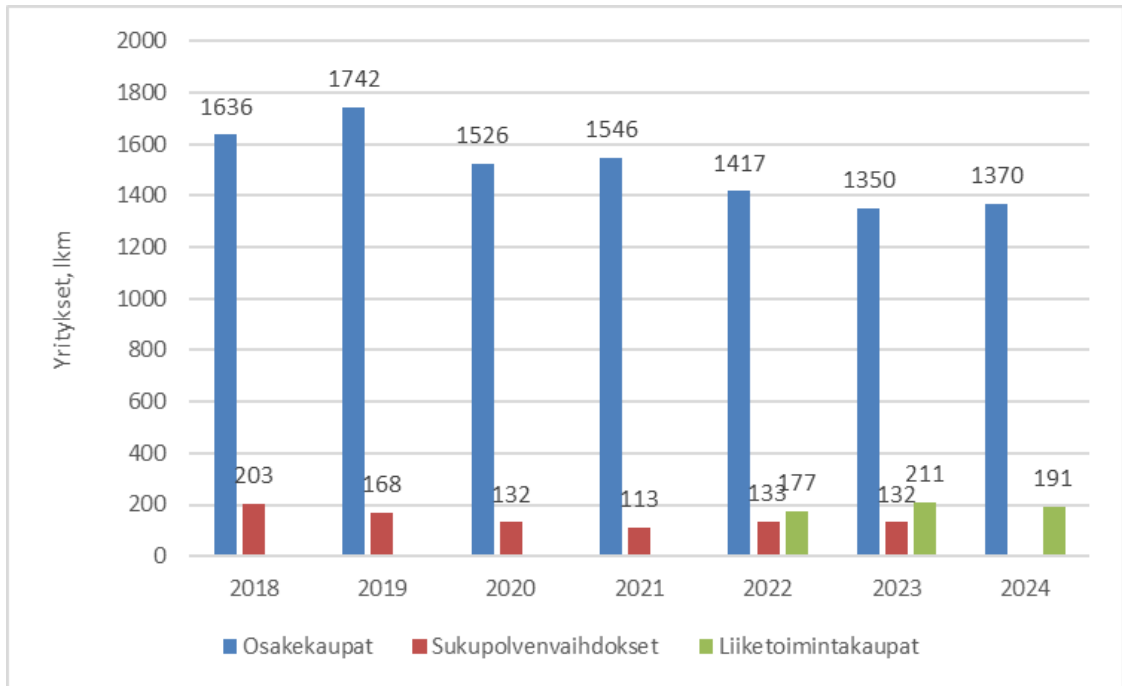
	Osake- kaupat, lkm	Sukupolven vaihdokset, lkm	Yh- teensä, lkm	Osuus, %
Maa-, metsä- ja kalatalous	220	280	500	2,2
Teollisuus	2 164	669	2 833	12,3
Rakennusala	2 327	560	2 887	12,5
Kauppa	2 679	703	3 382	14,6
Palvelualat yhteensä	12 053	1 463	13 516	58,5
- Kuljetusala	1 158	383	1 541	6,7
- Majoitus- ja ravitsemisala	931	122	1 053	4,6
- Informaatio ja viestintä	1 417	58	1 475	6,4
- Rahoitus- ja vakuutusala	1 054	129	1 183	5,1
- Ammatillinen ja tekninen toiminta	2 957	295	3 252	14,1
- Kiinteistö-, hallinto- ja tuki- palvelut	2 961	326	3 287	14,2
- Sosiaali- ja terveystalvelut	743	70	813	3,5
- Koulutus ja henkilöpalvelu	832	80	912	3,9
Yhteensä	19 443	3 670	23 113	100,0

Omistajavaihdokset Uudellamaalla

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan koko Uudellamaalla tehtiin 10 098 yritysten omistajavaihdosta (pl. liiketoimintakaupat) vuosina 2018–23. Määrä oli 44 prosenttia kaikista omistajavaihdoksista koko Suomessa (Kuvio 10). Pääosa omistajavaihdoksista eli vähintään kaksi kolmasosaa toteutetaan pääkaupunkiseudulla, Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa. Omistajavaihdoksista 91 prosenttia oli toteutettu Uudellamaalla osakekaupoilla ja yhdeksän prosenttia sukupolvenvaihdoksina. Osakekaupat ovat siten Uudellamaalla yleisempiä kuin muualla Suomessa.²³

²³ Vuosina 2022–24 toteutetuista liiketoimintakaupoista, joissa siirtymä oli vähintään viisi henkilöä, Uudenmaan osuus oli 43 prosenttia (388 kpl). Lisäksi voidaan todeta, että Uudellamaalla tehtyjen omistajavaihdosten vaikutukset ulottuvat myös maakunnan ulkopuolelle, kun niiden kohteina on valtakunnallisesti toimivia yrityksiä.

Kuvio 10 Yritysten omistajavaihdokset Uudellamaalla 2018–24, lkm Lähde: Tilastokeskus, kokeelliset tilastot.

2.6 Konkurssit ja niissä menetetyt työpaikat

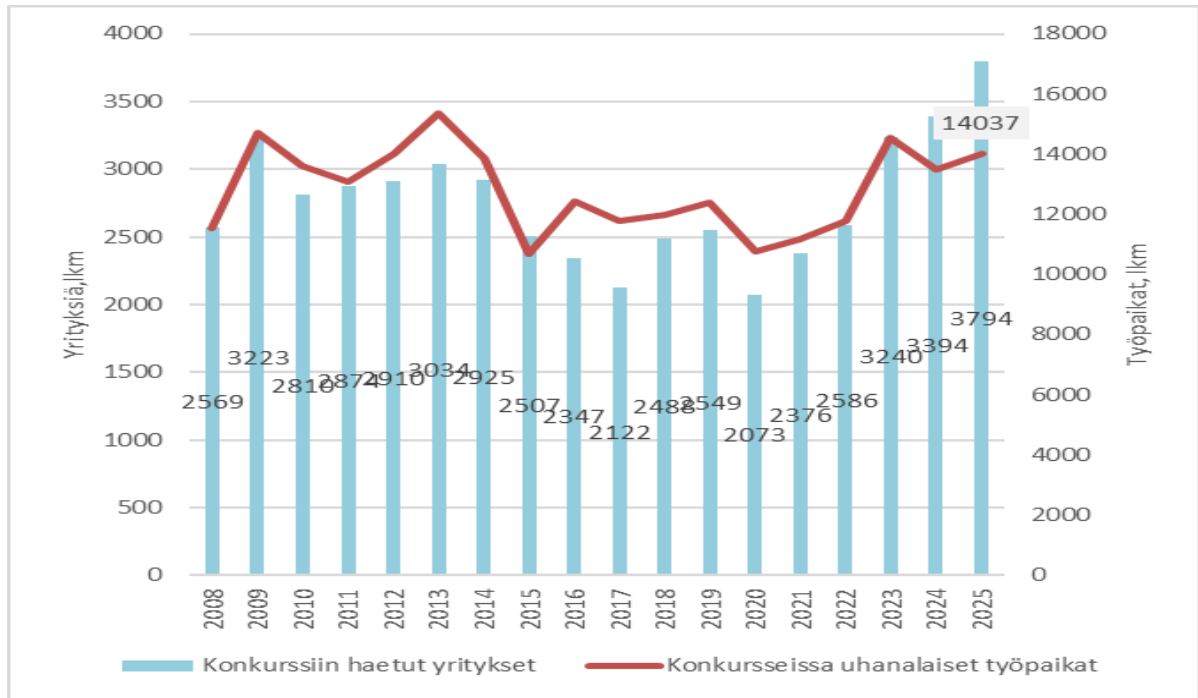
Konkurssihakemusten määrä on kasvanut neljättä vuotta peräkkäin. Tilastokeskuksen tilastojen mukaan vuonna 2025 Suomessa pantiin vireille 3 794 (pl. alkutuotanto) konkurssia, mikä oli 400 yritystä (12 %) enemmän kuin edellisellä vuonna (Kuvio 11). Uhanalaisten työpaikkojen määrä oli 14 037, mikä oli miltei neljä henkilöä yhtä konkurssiin haettua yritystä kohden. Konkurssiin haettujen yritysten määrä oli suurempi kuin koskaan aiemmin tarkasteluajanjaksolla 2008–25, vaikka konkurssiin haettujen määrä ylitti 3 000 yritystä myös vuosina 2023–24.

Konkurssien määrä kohosi vuonna 2025 kaikilla jalostus- ja palveluelinkeinojen päätoimialoilla. Sitä vastoin uhanalaisten työpaikkojen määrä aleni rakennusalaalla, kiinteistö-, hallinto- ja tukipalveluissa, ammatillisessa ja teknisessä toiminnassa, informaation ja viestinnässä (ICT-ala) sekä rahoitus- ja vakuutusalaalla. Rakennusala muodosti silti yhä viidenneksen kaikista konkurseista ja 22 prosenttia konkurseissa uhanalaisista työpaikoista. Toisella sijalla oli kauppa, jonka osuus konkurseista ja uhanalaisista työpaikoista kohosi 16 prosenttiin vuonna 2025 (Taulukko 8).

Määritelmällisesti konkurssi on velallisen kaikkia velkoja koskeva maksukyvyttömyysmenettely, jossa velallisen omaisuus otetaan konkurssi-saatavien maksuun ja velallinen menettää määräysvallan omaisuuteensa. Tosin konkurssit selittävät vain pienen osan yritysten lopettamisista. Yleensä velkojat eivät hae pahoin velkaantunutta yritystä konkurssiin, jos konkurssipesän varat riittää edes pesänhoitokustannusten

kattamiseen. Konkurssit ovat silti luonnollinen osa yrityskehityksen ter-
vettä uusiutumista, minkä merkitys korostuu talouden laskusuhdan-
teissa.

Kuvio 11 Konkurssiin haetut yritykset ja uhanalaiset työpaikat Suomessa 2008–25 (pl. alkutuotanto), lkm Lähde: Tilastokeskus.

Taulukko 8 Konkurssiin haetut yritykset ja niissä uhanalaiset työpaikat Suomessa päätoimialoittain 2024–25 (pl. alkutuotanto), lkm, Lähde: Tilastokeskus.

	Yritykset 2025, lkm	Muutos 2024–25, lkm	Uhanalaiset työpaikat 2025, lkm	Muutos 2024–25, lkm	Muutos 2024–25, %
Rakennusala	768	21	3 093	-658	-17,5
Kauppa	591	45	2 175	554	34,2
Kiinteistö-, hallinto- ja tukipalvelut	448	22	1 348	-434	-24,4
Majoitus- ja ravitsemisala	408	52	1 546	389	33,6
Koulutus- ja henkilöpalvelut	331	59	789	163	26,0
Ammatillinen ja tekninen toiminta	327	62	869	-81	-8,5
Teollisuus	294	16	1 861	443	31,2
Kuljetus ja varastointi	291	57	1 210	266	28,2
Informaatio ja viestintä	151	6	382	-141	-27,0
Sosiaali- ja terveystyö	109	28	685	33	5,1
Rahoitus- ja vakuutusala	37	6	40	-4	-9,1
Tuntematon	39	26	39	26	..
Yhteensä	3 794	400	14 037	556	4,1

Konkurssien työllisyysvaikutuksia

Suomen Asiakastieto Oy:n mukaan konkurssiin hakeutui vuonna 2025 eniten pieniä alle viiden henkilön ja yrityksiä, mikä on luonnollista mikroyritysten suuren lukumäärän takia. Alle viiden henkilön yritykset koostuvat isosta joukosta erityyppisiä yrityksiä yksinyrittäjistä pientyönantajiin. Toisaalta konkurssiin hakeutuneiden yritysten määrä on kasvanut reippaasti myös liikevaihdoltaan ja henkilöstöltään suuremmissa 50–99 henkilön yrityksissä. Tämän kokoluokan yritykset ovat keskiuuria yrityksiä, joiden konkurssissa menetetään jo huomattava määrä työpaikkoja.

Uhanalaiset 14 037 työpaikkaa kuvaa konkurssien suoria vaikutuksia suomalaisten toimeentuloon ja tulevaisuuteen. Jos tarkastellaan kokonaisia kotitalouksia, konkurssien vaikutukset monikertaistuvat ja kokonaisten kotitalouksien taloudellinen tilanne voi kiristyä. Suoraa ja välillisesti konkurssien piirissä on 26 700 henkilöä, sillä kotitalouksien keskipikoko on Suomessa 1,9 henkilöä. Jos kysymys on perheellisistä, suoraan ja välillisesti konkurssien piirissä on voinut olla jopa 37 900 henkilöä, kun perheiden keskipikoko on Suomessa 2,7 henkilöä.²⁴

Konkurssit alueittain

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan konkurssiin haettuja yrityksiä (pl. alkutuotanto) oli Uudellamaalla 1 494 vuonna 2024. Määrä oli arviolta 0,8 prosenttia alueen yrityskannasta, mutta 39 prosenttia kaikista konkurssiin haetuista yrityksistä Suomessa.²⁵ Vuodesta 2024 konkurssien määrä lisääntyi 90 yrityksellä (6 %). Lisäys oli tosin prosentuaalisesti pienempi kuin Suomessa keskimäärin (12 %). Uhanalaisten työpaikkojen määrä oli Uudellamaalla 5 351 henkilöä vuonna 2025, mikä oli 553 henkilöä (-9 %) vähemmän kuin vuonna 2024 (Kuvio 12).

²⁴ Perheillä tarkoitetaan tilastoyksiköitä, joissa on vähintään kaksi henkilöä (aikuisia ja/tai lapsia).

²⁵ Uudellamaalla konkurssiin haetuista yrityksistä (1 161 yritystä) 78 prosenttia oli pk-seudulta vuonna 2025. Uhanalaista työpaikoista pk-seudun osuus oli 80 prosenttia (4 279 kpl) vuonna 2025.

Kuvio 12 Konkurssiin haetut yritykset ja uhanalaiset työpaikat Uudellamaalla 2008–24 (pl. alkutuotanto), lkm, Lähde: Tilastokeskus.

Päätoimialoittain tarkasteltuna konkurssit ja niissä uhanalaisten työpaikkojen määrät pienenevät Uudellamaalla rakennus- ja kaupassa vuosina 2024–25, mutta ne olivat kasvaneet teollisuudessa, logistiikkalalla ja yksityisillä palvelualoilla. Uudenmaan osuus konkurssiin haetuista yrityksistä ja etenkin niissä uhanalaisista työpaikoista on Suomessa merkittävä. Syynä on Uuttamaata kotipaikkanaan pitävien yritysten keskimääräistä suurempi koko, minkä lisäksi osalla yrityksistä on yhtiöttämättömiä toimipaikkoja ja työllisyyttä muualla Suomessa.

Pelkkä yritystason tarkastelu voi johtaa siihen, että konkurssien työllisyysvaikutukset painottuvat tilastollisesti liiaksi Uudellemaalle etenkin rakennus- ja yksityisillä palvelualoilla. Siksi toimipaikkatason tarkastelu antaisi todenmukaisemman käsityksen konkurssien työllisyysvaikutuksista eri puolella Suomea. Toisaalta uhanalaisten työpaikkojen määrä oli kääntynyt jo Uudellamaalla laskuun vuonna 2025. Konkurssissa menetettyjen työpaikkojen määrän väheneminen luo uskoa siihen, että pahin konkurssiaalto olisi Uudellamaalla jo takanapäin.

Konkurssissa uhanalaisten työpaikkojen määrä supistui vuonna 2025 myös Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla, Pohjois-Karjalassa, Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa. Tosin konkurssien lukumäärä on jatkanut kasvuaan miltei kaikissa maakunnissa vuonna 2025. Suurinta konkurssiyritysten määrän suhteellista kasvua oli Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2025 (yli 50 %) Etelä-Savossa, Ahvenanmaalla ja Päijät-Hämeessä. Lisäksi ne lisääntyivät vähintään kolmanneksella Kymenlaaksossa, Pirkanmaalla ja Kainuussa.

Toisaalta konkurssien määrän kasvu vuonna 2025 ja mahdollinen korkea taso vuonna 2026 ei kerro välttämättä siitä, että suhdannetilanne pahenee. Tämä johtuu siitä, että yritysten vakavat kysyntäongelmat markkinoilla ja maksuvaikkeudet muuttuvat konkurssihakemuksiksi vasta viipeellä. Konkurssi on velkojille yleensä viimesijaisin keino hakea saataviaan. Varsinkin Verohallinto ja työeläkeyhtiöt pyrkivät ratkaisemaan ongelmia ensisijaisesti maksujärjestelyjen avulla, jos kysymys rahamääräisesti pienehköistä saatavissa ja mikroyrityksistä.

Taulukko 9 Konkurssiin haetut yritykset Uudellamaalla päätoimialoittain 2024–25 (pl. alkutuotanto), lkm, Lähde: Konkurssitilastot, Tilastokeskus.

	Yritykset 2024, lkm	Yritykset 2025, lkm	Osuus 2025, %	Muutos 2024– 25, lkm	Osuus koko maan kon- kursseista 2025, %
Teollisuus	61	73	4,9	12	35,8
Rakennusala	331	295	19,7	-36	38,4
Kauppa	216	206	13,8	-10	34,9
Kuljetus ja logistiikka	91	128	8,6	37	44,0
Majoitus- ja ravitsemisala	139	156	10,4	17	38,2
Muut yksityiset palvelut	566	636	42,6	70	40,9
Yhteensä	1 404	1 494	100,0	90	39,4

Taulukko 10 Konkursseissa uhanalaiset työpaikat Uudellamaalla päätoimialoittain 2024–25 (pl. alkutuotanto), lkm. Lähde: Konkurssitilastot, Tilastokeskus.

	Työpai- kat 2024, lkm	Työpai- kat 2025, lkm	Osuus 2025, %	Muu- tos 2024– 25, lkm	Osuus koko maan työpai- koista 2025, %
Teollisuus	200	343	6,4	143	18,4
Rakennusala	1 670	1 256	23,4	-414	40,6
Kauppa	732	561	10,5	-171	25,8
Kuljetus ja logistiikka	308	533	10,0	225	44,0
Majoitus- ja ravitsemisala	548	751	14,0	203	48,6
Muut yksityiset palvelut	2 446	1 908	35,7	-538	46,0
Yhteensä	5 904	5 352	100,0	-553	38,1

Taulukko 11 Konkurssiin haetut yritykset ja uhanalaiset työpaikat Suomessa maakunnittain 2024–25 (pl. alkutuotanto), lkm. Lähde: Konkurs-sitilastot, Tilastokeskus.

	Yritykset 2025, lkm	Muutos 2024– 25, lkm	Uhan- alaiset työpai- kat, lkm	Muutos 2024– 25, lkm	Muutos 2024.25, %	Kon- kurs- sit/yri- tys- kanta, %
Uusimaa	1 494	90	5 351	-553	-9,4	0,84
Pirkanmaa	373	95	1 322	251	23,4	0,81
Varsinais-Suomi	297	3	1 096	-70	-6,0	0,66
Pohjois-Pohjan- maa	219	22	1 023	184	21,9	0,76
Keski-Suomi	170	7	425	-323	-43,2	0,83
Päijät-Häme	149	56	647	127	24,4	0,95
Pohjois-Savo	139	-3	469	-112	-19,3	0,85
Satakunta	125	11	441	105	31,3	0,72
Etelä-Pohjan- maa	110	-8	320	-138	-30,1	0,68
Kanta-Häme	102	14	904	604	201,3	0,78
Etelä-Savo	101	48	368	172	87,8	1,03
Kymenlaakso	99	25	509	273	115,7	0,95
Pohjois-Karjala	99	4	207	-56	-21,3	0,93
Lappi	91	11	307	63	25,8	0,59
Pohjanmaa	75	4	163	-61	-27,2	0,53
Etelä-Karjala	62	11	235	83	54,6	0,75
Kainuu	49	12	154	47	43,9	1,14
Ahvenanmaa	20	10	56	37	194,7	0,54
Keski-Pohjan- maa	20	-12	40	-77	-65,8	0,39
Yhteensä	3 794	400	14 037	556	4,1	0,79

2.7 Yritysten maksuhäiriöt

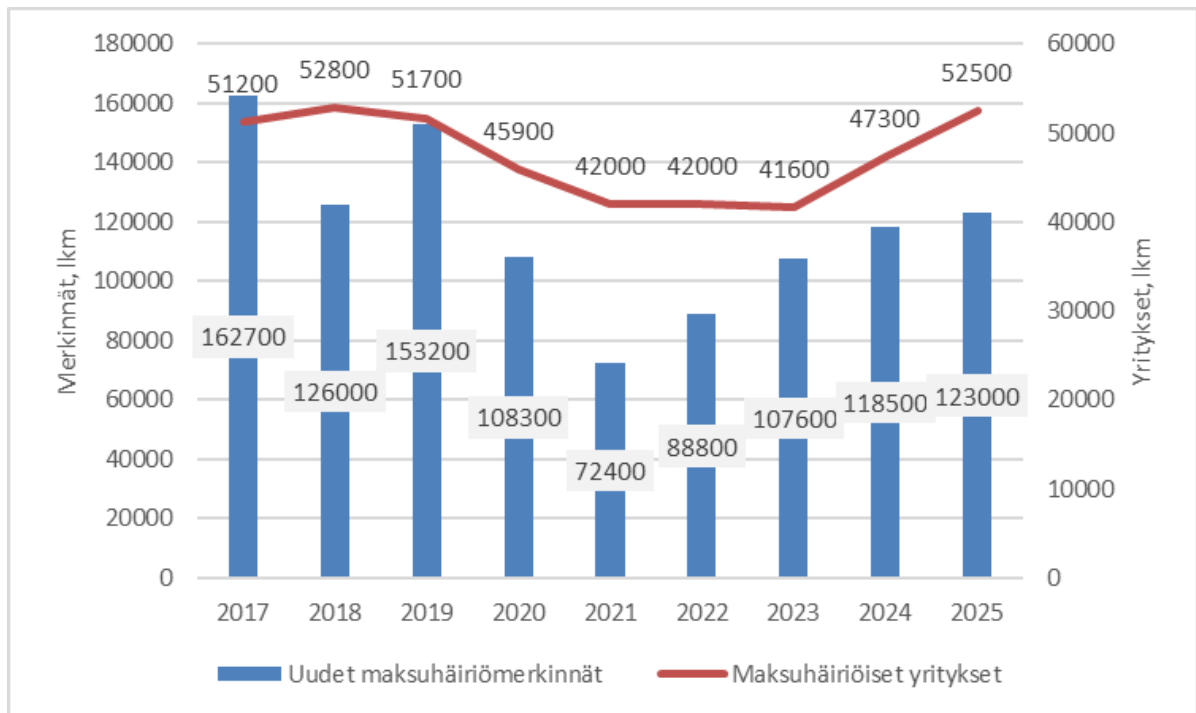
Maksuhäiriöisten yritysten määrä on ollut nousussa vuodesta 2023 lähtien. Asiakastieto Oy:n tilastojen mukaan maksuhäiriöisiä yrityksiä oli 52 500 kesäkuussa 2025, mikä oli 5 200 yritystä enemmän kuin vuotta aiemmin. Siten uudet maksuhäiriömerkinnät ovat kääntyneet selvään kasvuun.²⁶ Yhteensä yrityksille oli kertynyt vuoden 2025 kesäkuuhun mennessä uutta 123 000 maksuhäiriömerkintää. Vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan verrattuna yritysten uudet maksuhäiriömerkinnät kohosivat 3,8 prosentilla eli 45 000 merkinnällä (Kuvio 13).

²⁶ Vuoden 2024 yrityskantaan (pl. alkutuotanto) suhteutettuna maksuhäiriöisten yritysten osuus oli 10,9 prosenttia. Eli peräti joka kymmenesosalla yrityksiä olisi ollut yksi tai useampi maksuhäiriömerkintä.

Yritysten taloudelliset ongelmat näkyvät ensimmäiseksi kasvavina verovelkoina. Jos veroja ei saada perittyä vapaaehtoisesti, julkistaa verotaja asian ilmoittamalla Asiakastieto Oy:n rekisteriin maksuhäiriömerkinnän. Kaikista maksuhäiriöllisistä yrityksistä verovelkoja on noin 50 prosentilla ja niiden taustalla on yhteensä huomattavat verosaatavat. Yritysten taloudellisista vaikeuksista kertovat myös uudet trappaprotetit²⁷, joiden määrä oli Asiakastiedon mukaan 52 700 kesäkuussa 2025. Niidenkin määrä kasvoi 9,1 prosentilla vuoden 2024 kesäkuusta (Kuvio 14).

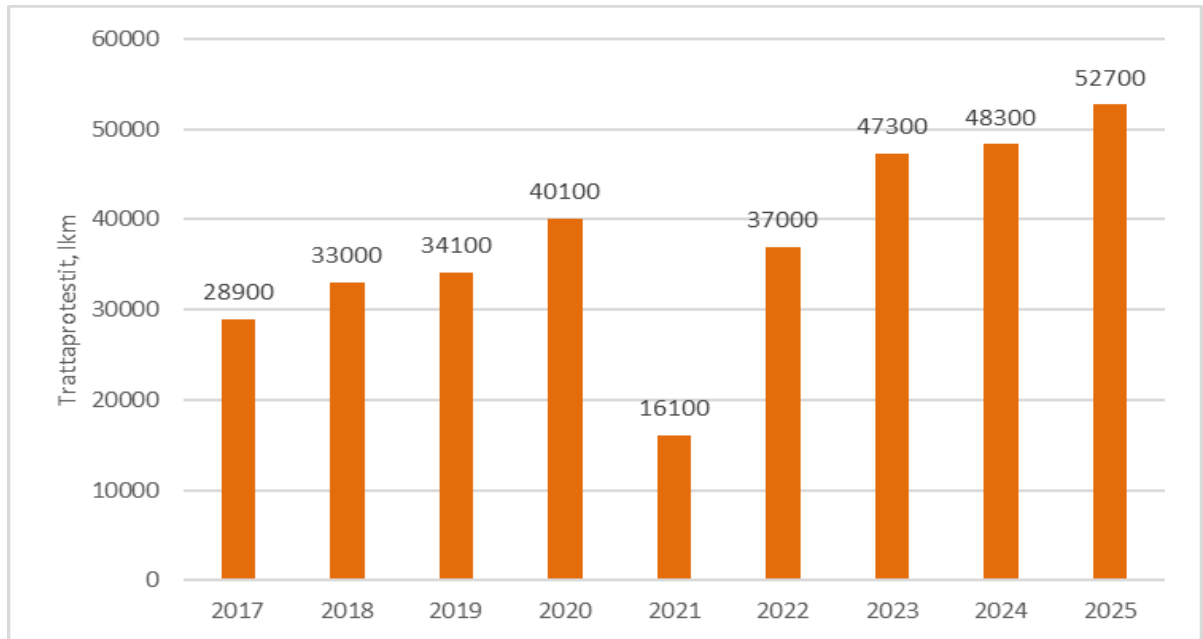
Uusista maksuhäiriöistä ja maksuhäiriöllisistä yrityksistä ei ole saatavilla avoimesti julkistettuja Suomen Asiakastiedon tilastoja koko vuodelta 2025. Vuoden 2025 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana yritysten uudet maksuhäiriöt olivat kuitenkin lisääntyneet huomattavasti vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan verrattuna, joten koko vuonna 2025 uusien maksuhäiriömerkintöjen määrä on saattanut nousta 250 000 merkitään. Vastaavasti uusien trappaprotestien kokonaismäärä on saattanut ylittää 100 000 trappaprosentin raja vuonna 2025.

Kuvio 13 Yritysten uudet maksuhäiriömerkinnät ja maksuhäiriöisten yritysten määrä Suomessa 30. kesäkuuta vuosina 2017–25, lkm. Lähde: Asiakastieto Oy.

²⁷ **Tratta** on julkisuusuhkainen maksukehoitus, jota voidaan käyttää vain yrityssaatavien perimiseen. Sillä kehoitetaan velallista maksamaan erääntynyt saatava kuluineen ja korkoineen sitä varten annetussa kymmenen päivän määräajassa. Trattaperintä on varsin yleinen käytäntö. Tratan tehokkuus perustuu julkisuusuhkaan. Maksamaton tratta johtaa tratan protestointiin, josta aiheutuu merkintä velallisyrittäjien luottotietoihin.

Kuvio 14 Uudet trappaprotestit 30. kesäkuuta vuosina 2017–25, lkm.
Lähde: Suomen Asiakastieto Oy.

2.8 Yrityssaneeraukset

Suomessa vaikeuksiin joutuneiden yritysten taloudellista asemaa on pyritty korjaamaan yrityssaneerausmenettelyllä. Saneerausmenettely syrjäyttää konkurssin, jos sille on tuomioistuimen mukaan edellytykset. Menettely tähtää siihen, että elinkelpoisen yrityksen toiminta voisi jatkua. Talouden tasapainoisen kehityksen kannalta yrityssaneeraukset voivat olla toisaalta hankalia, jos pääomatappioista puhdistetut yritykset kilpailevat markkinoilla muiden yritysten kanssa. Laki saneerausmenettelystä tuli voimaan 1990-luvun laman aikana.

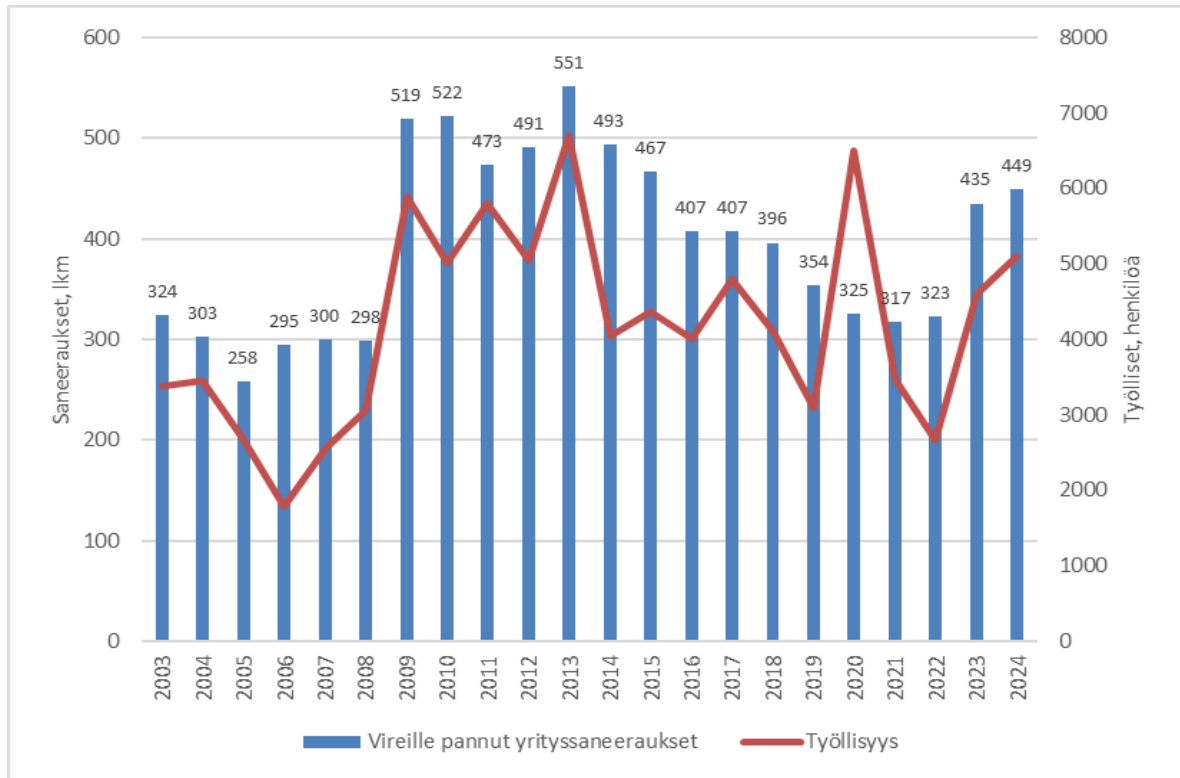
Tilastokeskuksen mukaan **yrityssaneerausten** määrä lisääntyi neljä prosenttia vuonna 2024. Yhteensä pantiin vireille 449 yrityssaneerausta (pl. alkutuotanto). Saneeraukseen päätyneet yritykset työllistivät yhteensä 5 099 henkilöä, mikä oli 503 henkilöä (11 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Yrityssaneerausten määrän kasvu näyttää taittuneen rakennus- ja kuljetusalalla sekä majoitus- ja ravitsemisalalla. Sen sijaan kasvu on jatkunut kaupassa ja teollisuudessa. Myös saneerauksen piirissä olevien yritysten työntekijät lisääntyivät teollisuudessa ja kaupassa.²⁸

Uudellamaalla yrityssaneerausten määrä ja saneerauksen kohteina olevien yritysten työntekijämäärä alenivat vuonna 2024. Yhteensä Uudellamaalla pantiin täytäntöön 148 yrityssaneerausta, mikä oli kolmannes

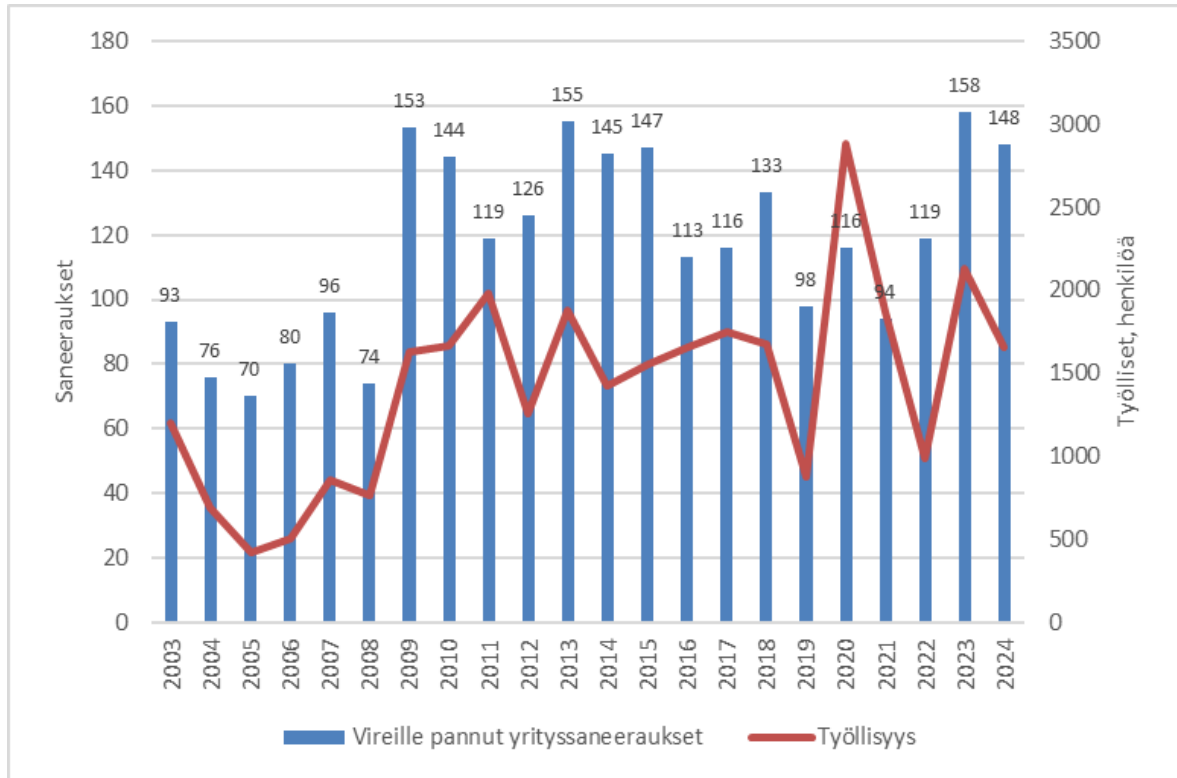
²⁸ Suhteellisesti ja määrällisesti eniten yrityssaneerauksia on tehty tarkemmin erittelemättömillä yksityisillä palvelualueilla. Ne jakaantuvat käytännössä monille alatoimialoille, joista tärkeimpiä ovat kiinteistö-, hallinto- ja tukipalvelut, ammatillinen ja tekninen toiminta (liike-elämän palvelut) sekä koulutus ja erilaisia muita henkilökohtaisia kuluttajapalveluja tuottavat yritykset.

kaikista yrityssaneerauksista Suomessa. Ne työllistivät 1 658 henkilöä, mikä oli myös kolmannes kaikkien saneerausmenettelyyn laitettujen yritysten henkilöstömäärästä koko maassa. Uudellamaalla yrityssaneerausten määrä väheni tai pysyi ennallaan useimmilla päätoimialoilla. Vain teollisuudessa sekä majoitus- ja ravitsemisalalla oli pientä kasvua.

Kuvio 15 Vireille pannut yrityssaneeraukset ja saneerausten kohteena ollut henkilöstökoko Suomessa 2003–2024 (pl. alkutuotanto), lkm
Lähde: Tilastokeskus.

Kuvio 16 Vireille pannut yrityssaneeraukset ja saneerausten kohteena ollut henkilöstöUudellamaalla 2003–2024 (pl. alkutuotanto), lkm
Lähde: Tilastokeskus.

2.9 Yritystoiminnan alueellinen vilkkaus ja dynamiikka

Yritystoiminnan tilastollinen aktiuiteetti on ollut Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastoista johdettujen arvioiden mukaan vireintä ja suhteellisesti kasvuhakuisinta **Pirkanmaalla ja Lapissa** vuosina 2022–24, jos vireyttä tarkastellaan maakunnittain toimintansa aloittaneita ja lopettaneita yrityksiä koskevia suhdelukuja ristiintaulukoimalla. Lähtökohtana on, että yksittäisen maakunnan kehitystä on verrattu kaikkien maakuntien keskimääräiseen kehitykseen, mutta tarkastelu ei ulotu vuotta 2025 koskeviin yritysten aloitus- ja lopetustietoihin.²⁹

Pirkanmaan ja Lapin maakunnat poikkeavat toisista maakunnista siten, että niissä on ollut samanaikaisesti keskiarvoa enemmän toimintansa aloittaneita ja keskimääräistä vähemmän lopettaneita yrityksiä kaikkien maakuntien mediaaniarvoon verrattuna. Sen sijaan eräissä muutoin melko korkean yritystoiminnan aktiuiteetin maakunnissa oli yhtä aikaa paljon aloittaneita ja lopettaneita yrityksiä. Tämä johtuu siitä, että

²⁹ Tätä tarkastelua on hyödynnetty työ- ja elinkeinoministeriö TEM:n julkaisemissa yrittäjyyskatsauksissa 2000-luvulla. Menetelmä perustuu siihen, että maakunnat jaetaan ensin kolmeen ryhmään vuosina 2022–24 sen mukaan, kuinka paljon yritysten määrän nettolisäys oli vuoden 2024 yrityskannasta. Seuraavaksi alueet luokitellaan neljään ryhmään sen mukaan, kuinka paljon alueella oli aloittaneita ja lopettaneita yrityksiä suhteessa yrityskantaan (ks. työ- ja elinkeinoministeriö www.tem.fi).

kaikille uusille yrityksille ei ole löytynyt pysyviä toimintaedellytyksiä. Näihin alueisiin luetaan **Uusimaa ja Pohjois-Pohjanmaa** (Kuvio 17).

Korkea yritysten **lopettamisalttius** on tulosta heikosta suhdannetilanteesta tai kevein perustein perustetuista lyhytikäisistä yrityksistä suurissa asutuskeskuksissa, jotka edustavat melko usein palvelualoja yksityisille kuluttajille suunnatuilla markkinoilla. Myös **Varsinais-Suomen ja Keski-Suomen** maakunnissa aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrä oli yrityskantaan suhteutettuna melko suuri vuosina 2022–24. Myönteistä näillä alueilla oli kuitenkin uuden yritystoiminnan versominen, koska yritysten määrän nettolisäys oli loivasti plusmerkkistä.

Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla yritystoiminnan voidaan tulkita olevan tasaisesti laajenevaa tai vakiintunutta. Uusien yritysten osuus yrityskannasta on tosin keskimääräistä pienempää. Silti yrityskannan nettolisäys on kuitenkin plusmerkkistä, koska myös yritysten lopettamisalttius on suhteellisen pientä. **Etelä-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Keski-Pohjanmaalla** yritystoiminta on lähestulkoon staattisessa tilassa. Yrityskannan vaihtuvuus on ollut näissä maakunnissa vähäistä ja yritysten nettolisäys on nollan tienoilla tai aavistuksen verran negatiivisista.

Kaikkein huonoimmin menee alueilla, joissa lopettaneiden yritysten määrä on ylittänyt selvästi aloittaneiden yritysten määrää. Tämä on merkki taantuvasta kehityksestä. Heikoimpaan kastiin kuuluvat ne maakunnat, joissa yritysten kokonaismäärä on selvästi nopeasti vähenemässä. Taustalta löytyy perinteisen yritystoiminnan häviäminen ja yritysten uusperustannan vähyys. Tähän ryhmään kuuluivat vuosina 2022–24 etenkin **Kymenlaakson, Etelä-Savon ja Kanta-Hämeen maakunnat**, mutta myös **Satakunnassa** kehitys on ollut lievästi taantuvaa.

Kierrettä voimistavat väestön ikääntyminen, korkea työttömyys ja muuttotappiot, mitkä heikentävät yksityistä kulutusta. Kymenlaaksossa ja Etelä-Savossa tilannetta on pahentanut Ukrainan sodan heijastusvaikutukset ja Itärajan sulkeutuminen. **Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala** poikkeavat edellä mainituista muista negatiivisen kehityksen maakunnista siinä, että niissä on samanaikaisesti keskimääräistä enemmän uusia yrityksiä. Siten kysymys voi olla käynnissä olevasta markkinaturbulenssista tai rakennemuutoksesta, jota voidaan kutsua luovaksi tuhoksi.

Kuvio 17 Yritystoiminnan alueellinen vilkkaus alueittain 2022–24 (pl. alku-
tuotanto), prosenttia. Lähde: Toimintansa aloittaneiden ja lopetta-
neiden yritysten tilasto, Tilastokeskus; Suunnittelu- ja tutkimuspal-
velut Pekka Lith.

	Yritysten nettoli- säys selvästi yli maan keskiarvon	Yritysten nettoli- säys maan kes- kiarvoa	Yritysten net- tolisäys alle maan keskiar- von
Aloittaneita yrityksiä yrityskannasta yli keskitason ja lopettaneita alle keskitason	1. Yritystoiminta varsin vilkasta ja kasvuhakuista - Pirkanmaa - Lappi		
Aloittaneita yrityksiä yrityskannasta yli keskitason ja lopettaneita yli keskitason	2. Yritystoiminta vilkasta, kiristynyt kilpailu, lyhytikäisiä uusia yrityksiä - Uusimaa - Pohjois-Pohjanmaa	3. Yritystoiminta kasvuhakuista ja uudistuvaa - Varsinais-Suomi - Keski-Suomi	4. Yritystoiminnan rakennemuutos käynnissä, markkinaturbulenssi - Pohjois-Karjala - Pohjois-Savo
Aloittaneita yrityksiä yrityskannasta alle keskitason ja lopettaneita alle keskitason	5. Yritystoiminta taasisesti laajenevaa - Ahvenanmaa - Pohjanmaa	6. Yritystoiminta vaikiintuneessa tilassa, vähän kasvua - Etelä-Pohjanmaa - Kainuu - Keski-Pohjanmaa	7. Yritysten määrän kasvu hidastunut ja kääntymässä laskuun - Satakunta
Aloittaneita yrityksiä yrityskannasta alle keskitason ja lopettaneita yli keskitason		8. Yritystoiminta pysähtyneessä tilassa, ei uusiutumista - Etelä-Karjala	9. Yrityskanta supistuu, paljon lopettaneita yrityksiä, vanhat toiminnot häviämässä - Etelä-Savo - Kymenlaakso - Kanta-Häme

2.10 Yrityskannan muutokset ja pandemia

Tilastotiedot toimintansa lopettaneiden ja konkurssiin haettujen yritysten määrän sekä vireille pantujen yrityssaneerausten, uusi trappaprottestien ja maksuhäiriöllisten yritysten määrän kehityksestä osoittavat niiden alentuneen tuntuvasti vuosina 2020–21, mutta lähteneen sitten selvään nousuun. Toteutunut kehitys voi kertoa pandemianaikaisesti vaikeuksiin ajautuneiden yritysten poikkeuskohtelusta, millä osaltaan pelastettiin yrityksiä ja työpaikkoja, mutta toisaalta jarrutettiin tervettä yrityskannan uusiutumista ja luovaa tuhoa sekä pitkitettiin yritysten lopettamisia (ml. konkurssit).

Edellä mainittua väittämää tukee osaltaan Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön laatima selvitys asiasta.³⁰ Selvityksen mukaan pandemian myötä asetetut rajoitustoimet ajoivat yrityksiä taloudellisiin vaikeuksiin ja tilannetta pyrittiin helpottamaan muun muassa Verohallinnon myöntämällä maksujärjestelyillä, joita myönnettiin helpotetuin ehdoin ja ilman tarkempaa virkailijaharkintaa muutamien kuukausien ajan vuosina 2020–21. Huojennettuun maksujärjestelyyn hakeutuneet yritykset ajautuivat silti ennen pitkään konkurssiin muuta yrityskantaa nopeammin ja useammin, joten menettely vain lykkäsi konkurssreja, mutta ei estänyt niitä.

Verohallinnon mukaan maksujärjestelyt mahdollistivat konkurssikypsiin yritysten toiminnan jatkamisen ennakkoperintärekisterissä ja verovelkarekisterissä sekä saattoi jopa mahdollistaa pandemian aikana myönnettyjen tukien hakemisen.³¹ Selvityksessä todetaan lisäksi, että huojennettu maksujärjestely antoi matalan koron muodossa joillekin vakavaraisille yrityksille houkuttimen hyödyntää maksujärjestelyä rahoitusmielessä. Tätä osoittaa se, että maksujärjestelyn piirissä oli hyvän oman pääoman tuoton yrityksiä, jotka maksoivat velvoitteensa etujassa.

Ylipäätään myös pandemian aikana maksetut yritystuet (ns. koronatuot) saattoivat osaltaan vähentää ja pitkittää yritysten lopettamisia vuosina 2020–22. Koronatukia jaettiin kuudella eri hakukierroksella ensin Business Finlandin ja ELY-keskusten ja sittemmin Valtiokonttorin toimesta (*kustannustuki*) arviolta yhteensä lähes 81 000 yritykselle. Asiaa kuvaa Tilastokeskuksen yritystukitilasto. Sen mukaan erilaisia yritystukia (ml. koronatuki) oli saanut huippuvuonna 2020 miltei 63 000 yritystä (pl. alkutuotanto), mikä oli lähes 15 prosenttia yrityskannasta.

³⁰ Verohallinto: Helpotetut maksujärjestelyt korona-aikana. Analyysi taloudellisista vaikutuksista ja harmaan talouden toimijoista, Harmaan talouden selvitysyksikön selvitys 1/2026, Helsinki 2026.

³¹ Verohallinnon selvityksen mukaan pandemian aikainen helpotettu maksujärjestelymenettely olisi aiheuttanut noin 33 miljoonan euron verotulojen menetykset.

Yritystoiminnan rahoitustuki koostuu suorista tuista (avustukset), myönnetystä lainoista ja myönnetystä takauksista. Määrällisesti vaikkapa maksetut avustukset lähes nelinkertaistuvat vuosina 2018–20 ja ne olivat korkealla tasolla myös vuosina 2021–22. Sittemmin yritystukea saaneiden yritysten määrä lähti selvään laskuun vuosina 2023–24, mutta samalla toimintansa lopettaneiden ja konkurssiin haettujen yritysten määrä lähti nousuun. Siten ei voi välttyä ajatukselta, etteikö julkisella rahoitustuella olisi vaikutusta toteutuneeseen kehitykseen.³²

Taulukko 12 Toimintansa lopettaneet yritykset, konkurssiin haetut yritykset, uudet trappaprotellit, maksuhäiriölliset yritykset ja julkista rahoitustukea saaneet yritykset (pl. alkutuotanto) vuosina 2018–2024. Lähteet: Yritysdemografia-, konkurssi- ja yritystuketilastot, Tilastokeskus; Suomen Asiakastieto Oy).

	Lopettaneet yritykset, lkm ³³	Konkurssiin haetut, lkm	Uudet trappaprotellit, lkm ³⁴	Maksuhäiriölliset yritykset, lkm ³⁵	Yritystukea saaneet yritykset, lkm	Tukea saaneet yrityskannasta, %
2018	..	2 488	33 000	52 800	27 337	6,7
2019	30 218	2 549	34 100	51 700	27 088	6,5
2020	33 122	2 073	40 100	45 900	62 687	14,8
2021	26 357	2 376	16 100	42 000	59 817	13,9
2022	32 342	2 540	37 000	42 000	42 181	9,5
2023	33 140	3 240	47 300	41 600	18 409	4,6
2024	46 425	3 394	48 300	47 300	14 160	2,9
2025	54 744	3 794	52 700	52 500	..	..

³² Tästä voidaan päätellä, että pandemian aikana tukia oli valunut tekoehityksenä sellaisille yrityksille, joiden tuottavuus ja siten myös kannattavuus oli ollut heikkoa jo ennen pandemiaa.

³³ Vuosi 2025 on ennuste.

³⁴ Kuvaa vuosien 2018–25 kesäkuun lopun tilannetta.

³⁵ Kuvaa vuosien 2018–25 kesäkuun lopun tilannetta.

3 Kasvuyrittäjyys

Yrityksen kasvu on monimuotoinen ilmiö, joka ilmenee yrityksen markkinaosuuden kasvuna tai markkina-alueen laajenemisena (*geneerinen kasvu*), liiketoiminnan kehittymisenä uusille liiketoimintapoluille (*diversifiointi*) taikka yrityksen *epäorgaanisena* kasvuna yritysostojen ja fuusioiden kautta. Reaalitaloudessa kasvu perustuu yritysکوhtaisiin kilpailuetuihin, joita kilpailijoiden on vaikea kopioida ja joista asiakkaiden on vaikea luopua. Kasvuyrittäjyyteen liittyykin usein yritysjohton hyvä ja valistunut tulevaisuuteen katsova näkökulma.

Liiketoimintamahdollisuuksien havaitsemisessa on näkemys markkinoiden tai markkina-alueen ostovoiman kehityksestä, asiakkaiden uusista tai muuttuvista tarpeista taikka kehittyvän teknologian ja osaamisen antamista uusista mahdollisuuksista. Kasvuhakuiset yritykset ovat tuote- ja palveluinnovaatioiden kehittäjiä tai muualla kehitettyjen innovaatioiden hyödyntäjiä. Yritys tarvitsee kasvuun myös riittävät voimavarat. Siinä suuret koti- ja ulkomaalaiset konsernitaustansa nojaavat yritykset ovat etulyöntiasemassa pieniin kotimarkkinayrityksiin nähden.

Suomen kansantalouden lyhyen ja keskipitkän aikavälin näkymät ovat tosin epävarmalla pohjalla. Suomen Pankin mukaan tuotannon kasvua jarruttavat investointien, pääomakannan ja tuottavuuden heikko kehitys. Suomi on jäänyt jälkeen valtavia kasvumahdollisuuksia tarjoavien bio- ja tekoälyteknologioiden sekä robotiikan soveltamisessa. Tulevina vuosina voi olla edessä pidempi hitaan kasvun ajanjakso, jolloin yhä harvempien kasvuyritysten markkinatilanne pysyy vakaalla tasolla ilman jatkuvaa uusiutumista ja positiivista erottautumista kilpailijoista.

Suomi tarvitsisi vauhtia osaamisintensiivisten korkean arvonlisäyksen tuotteiden ja palvelujen tuotannosta, joilla on laajaa koti- ja kansainvälistä kysyntää. Muutoin vaarana on jäädä halvan sähköenergian tuottajaksi kansainvälisessä omistuksessa oleville datakeskuksille ja Keski-Euroopan teollisuudelle. Satunnaisten investointihyödykkeiden tilauksien, kuten jäämurtajien ja puolustustarvikkeiden kysynnän varaan, taloutta ei voida rakentaa. Ukrainan sodan päättyminen kaikkia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun olisi Suomen talouden kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Yritysdemografiatilastojen mukaan Suomessa oli arviolta 3 147 kasvuyritystä vuonna 2024, jotka työllistivät 250 070 henkilöä kokovuosityöllisyyden käsitteellä mitattuna. Kasvuyritykset muodostivat maamme yrityksistä (480 593 yritystä pl. alkutuotanto) vain 0,7 prosenttia, mutta ne työllistivät yritysten henkilöstöstä 17 prosenttia. Tilastossa kasvuyrityksiä ovat yritykset, jotka työllistävät kasvukauden alussa vähintään

kymmenen henkilöä, ja joissa henkilöstön keskimääräinen vuotuinen kasvu on yli kymmenen prosenttia kolmivuotisella kasvukaudella.³⁶

Kasvuyritysten määrä väheni vuonna 2024, ja se oli yhä pienempi kuin ennen pandemiaa vuonna 2019. Myös kasvuyritysten henkilöstöä oli pienempi vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattu. Kasvuyritysten määrästä ja henkilöstöstä 21 prosenttia koostui vuonna 2024 liike-elämän palveluyrityksistä, joihin luetaan ammatillisen ja teknisen alan sekä hallinto- ja tukipalvelualan yritykset (Nace:t M-N). Seuravaksi eniten kasvuyrityksiä oli teollisuudessa, johon luettu tehdasteollisuus, kaivos- ja kaivannaistoiminta, energiahuolto sekä vesi- ja jätevesihuolto (Nace:t B-E).

Myös henkilötyövaltaisen sosiaali- ja terveydenhuoltoalan osuus kasvuyritysten työllisyydestä on huomattava. Vuosina 2023–24 kasvuyritykset vähenivät määrällisesti ja suhteellisesti eniten ammatillisella ja teknisellä toimialalla. Lisäksi suhteellinen pudotus oli suurta informaation ja viestinnän alalla (ICT-ala) sekä kaupassa. Kasvuyritysten lukumäärä sen sijaan lisääntyi yksityisillä henkilöpalveluilla (ml. koulutus) sekä majoitus- ja ravitsemisalalla. Kasvuyritysten työllisyys kohosi myös logistiikka-aloilla sekä rahoitus- ja vakuutusosalalla.

Virallista EU:n toimialaluokitusta noudattavien kasvuyritystilastojen keskeinen puute liittyy siihen, että niiden pohjalta on usein lähes mahdotonta tunnistaa uusia osaamisaloja, jotka koostuvat eri jalostus- ja palvelutoimialoja edustavista ydin- ja support-alojen yrityksistä. Esimerkkejä potentiaalisista osaamisaloista tai klustereista ovat vaikkapa puhdasta teknologiaa hyödyntävä CleanTech-ala, HealthTech-ala, urheilu- ja liikunta-ala tai yksityinen turvallisuusala. Ilman kasvavien osaamisalojen identifiointia kasvuyritystilastot ovat vajavaisia.

Toisaalta kasvua on seurattua avoimesti julkistetuissa tilastoissa vain yritysten työllisyyden (henkilöstön) kehityksen perusteella. Elämme kuitenkin murroskautta, jossa uusi teknologia vähentää nopeasti työntekijöiden tarvetta monilla työntensiivisillä toimialoilla automatisoinnin, robotisaation, digitaalisten palvelujen ja generatiivisen keinoälyn kehittyessä vauhdilla.³⁷ Henkilöstön määrään perustuva kasvu voidaan korvata tilastoissa liikevaihdon kehityksellä, mutta liikevaihdon käytössä on ongelmia, mikä liittyy esimerkiksi läpikulkulaskutukseen.³⁸

Jalostusarvo voisi olla parempi kasvuyrittäjyyden mittari. Jalostusarvo saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään hankittujen tuotannossa

³⁶ Kasvuyrityksen määritelmä poikkeaa OECD:n ja Eurostatin aiemmista suosituksista, joiden mukaan kasvuyrityksen työllisyyden on oltava kasvukauden alussa vähintään **kymmenen henkilöä** ja seuraavan kolmen vuoden aikana henkilöstön keskimääräisen vuosikasvun tulisi olla **vähintään 20 prosenttia**.

³⁷ Generatiivisella tekoälyllä tarkoitetaan tekoälyalgoritmeja, jotka kykenevät tuottamaan uutta sisältöä oppimalla.

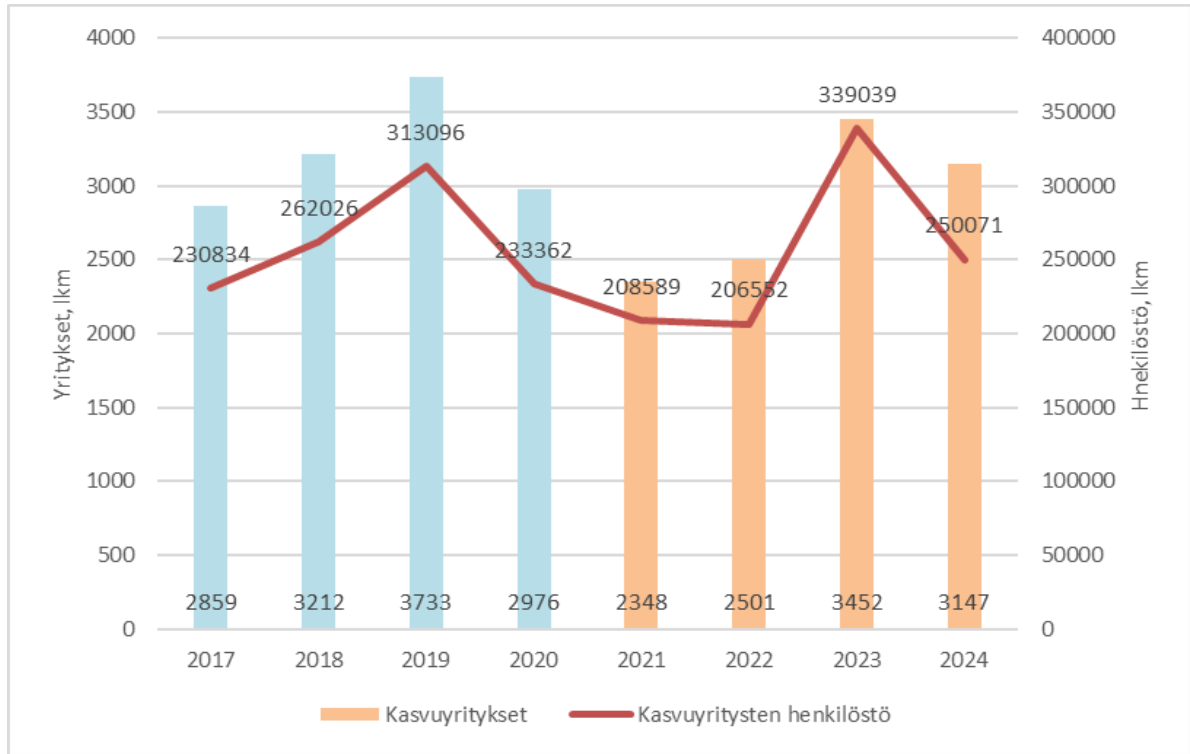
³⁸ Esimerkiksi kaupan, rakennusalan ja eräiden teollisuusalojen pitkissä alihankintaketjuissa liikevaihto kertaantuu portaasta toiseen, vaikka pääosa tuotannosta tapahtuu ketjujen alapäässä.

tarvittavien tuotantopanosten arvo (tavara- ja palveluostot ja muut liikekulut). Periaatteessa Suomessa tulisi parantaa tuottavuutta ja nostaa jalostusarvoa erityisesti vientituotteissa, mikä olisi yleisen talouskasvun kannalta ensiarvoisen tärkeää. Korkean jalostusarvon tuotteisiin liitetään usein laadullisia kilpailutekijöitä ja brändejä, jotka voivat olla yrityksen arvokkainta pääomaa ja keino erottautua kilpailijoista.

Yritysten henkilöstön määrään kiinnitetty kasvu ei ota huomioon myöskään sitä, että omaa työvoimaa voidaan korvata ulkopuolisella vuokratyövoimalla tai alihankinnalla. Työvoimanvuokraus eroaa alihankinnasta siten, että alihankinnassa työjohto- ja valvontaoikeudet ovat alihankkijan vastuulla, mutta työvoiman vuokrauksessa työntekijä (käyttäjäyritys) on vastuussa työnjohdosta. Rakentamisessa ja teollisuudessa käytetään lisäksi laajasti alihankintaa, missä merkittävä osa työvoimasta on ulkomaille rekisteröityjen yritysten lähetettyjä työntekijöitä.

Kasvuyritystilastossa, joka perustuu Tilastokeskuksen yritystilastojen mukaiseen henkilöstön määrän kehitykseen, **vuokratyövoiman** käyttö voi vääristää toimialakohtaisia näkemyksiä kasvuyritysten määrästä ja osuudesta. Syynä on, että vuokratyövoima tilastoituu henkilöstön vuokrauksen toimialalle (Nace 78) eikä vuokratyövoiman käyttäjätoimialalle. Laajalainen vuokratyövoiman käyttö voi selittää osittain kasvuyritysten tilastollisen määrän heikkoa kehitystä etenkin kaupassa, kiinteistöpalveluissa ja tietyillä teollisuuden toimialoilla.

Kuvio 18 Vähintään 10 henkilöä työllistävien kasvuyritysten määrä ja henkilöstö 2017–24 Lähde: Kokeelliset tilastot (2017–20) ja yritys-demografiatilastot Tilastokeskus.³⁹

Taulukko 13 Vähintään 10 henkilöä työllistävien kasvuyritysten määrä ja henkilöstö päätoimialoittain 2023–24. Lähde: Yritysdemografiatilastot, Tilastokeskus.

	Yritykset 2024, lkm	Muutos 2023–24, lkm	Henkilöstö 2024, lkm	Muutos 2023–24, lkm	Muutos 2023–24, %
Teollisuus	422	-78	31 633	-9 253	-22,6
Rakennusala	287	-28	13 324	-3 280	-19,8
Kauppa	356	-117	22 752	-7 644	-25,1
Kuljetus ja logistiikka	226	-12	25 261	5 011	24,7
Majoitus- ja ravitsemisala	280	96	17 564	4 126	30,7
Informaatio ja viestintä	276	-88	25 133	-9 203	-26,8
Rahoitus- ja vakuutusala	66	-14	11 284	266	2,4
Ammatillinen ja tekninen toiminta	274	-102	19 143	-17 947	-48,4
Kiinteistö- ja tukipalvelut	382	-62	34 099	-22 725	-40,0
Sosiaali- ja terveystoiminta	285	-65	33 765	-36 017	-51,6
Koulutus- ja henkilöpalvelut	293	165	16 114	7 699	91,5
Yhteensä	3 147	-305	250 072	-88 967	-26,2

Kasvuyritysten profiili pky-barometrien mukaan

³⁹ Huom! Tilastovuotia 2017–20 ja vuosia 2021–24 koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n ja TEM:n pky-yritysbarometrin mukaan kuusi prosenttia pk-yrityksistä sanoi olevansa **voimakkaasti kasvuhakuisia** syksyllä 2025. Yrityskantaan suhteutettuna tämä tarkoittaa vajaata 20 200 erikokoista alle 250 henkilön kasvuyritystä. Arvio kasvuyritysten lukumäärästä pohjautuu tässä Tilastokeskuksen yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastojen vanhalla menetelmällä laskettujen yritysten kokonaismäärään, mikä oli vuosina 2022–24 suunnilleen 70 prosenttia nyky menetelmällä laskettujen yritysten lukumäärästä.⁴⁰

Noin 33 prosenttia ilmoitti kasvavansa mahdollisuuksien mukaan. Lopuilla yrityksistä ei ollut kasvutavoitteita tai ne pyrkivät vain säilyttämään asemansa. Voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten osuus on pienentynyt vuodesta 2016 lukien (Kuvio 19).⁴¹ Määrällisesti eniten voimakkaasti kasvuhakuisia yrityksiä on luonnollisesti alle viiden henkilön mikroyritysten joukossa (pl. alkutuotanto), mutta suhteellisesti kasvuhakuisuus yleistyy yrityskoon noustessa, eli kasvuyritykset ovat kasvaneet jo aiemmin tai ne ovat lähtökohtaisesti keskimääräistä suurempia.

Kasvuhakuisuus kohoaa voimakkaasti jo vähintään kymmenen henkilön yrityksissä ja edelleen yli 20 henkilön yrityksissä. Yli 50 henkilöä työllistävästä yrityksistä suurin piirtein joka viides on luokiteltu voimakkaasti kasvuhakuiseksi. Lisäksi nuoret 2020-luvulla toimintansa aloittaneet yritykset ovat tuntuvasti kasvuhakuisempia etenkin silloin, kun puhutaan voimakkaasti kasvuhakuisten yritysten joukosta. Yritystoiminnan aloitusvaiheessa kasvuhalu ja -odotukset ovat uusilla yrittäjillä usein suuremmat kuin toimintansa vakiintuneilla yrityksillä keskimäärin.

Päätoimialoittain katsottuna teolliset yritykset ovat kasvuhakuisempia kuin muiden toimialojen yritykset, sillä teollisuusaloilla kahdeksan prosenttia yrityksistä ilmoitti olevansa voimakkaasti kasvuhakuisia. Osa-syynä on, että teollisuusalat kohtaavat kansainvälistä kilpailua useammin kuin muut toimialat, minkä vuoksi kasvuhakuisuus on elinehto laajemmilla markkinoilla pärjäämisessä. Toisaalta teollisuusalat muodostavat Suomessa vain runsaat seitsemän prosenttia yrityskannasta, joten määrällisesti valtaosa kasvuyrityksistä toimii yksityisillä palvelu-aloilla.

Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että innovatiiviset, kasvavat yritykset ovat tärkeitä kansantalouden kasvulle ja työllisyydelle. Pky-barometrin mukaan kasvuyritykset kehittävät omaa liiketoimintaansa, osaaamistaan ja uutta teknologiaa sekä hyödyntävät jo olemassa olevaa teknologiaa. Siten ne toimivat kasvun moottoreina ja kirittäjinä muillekin

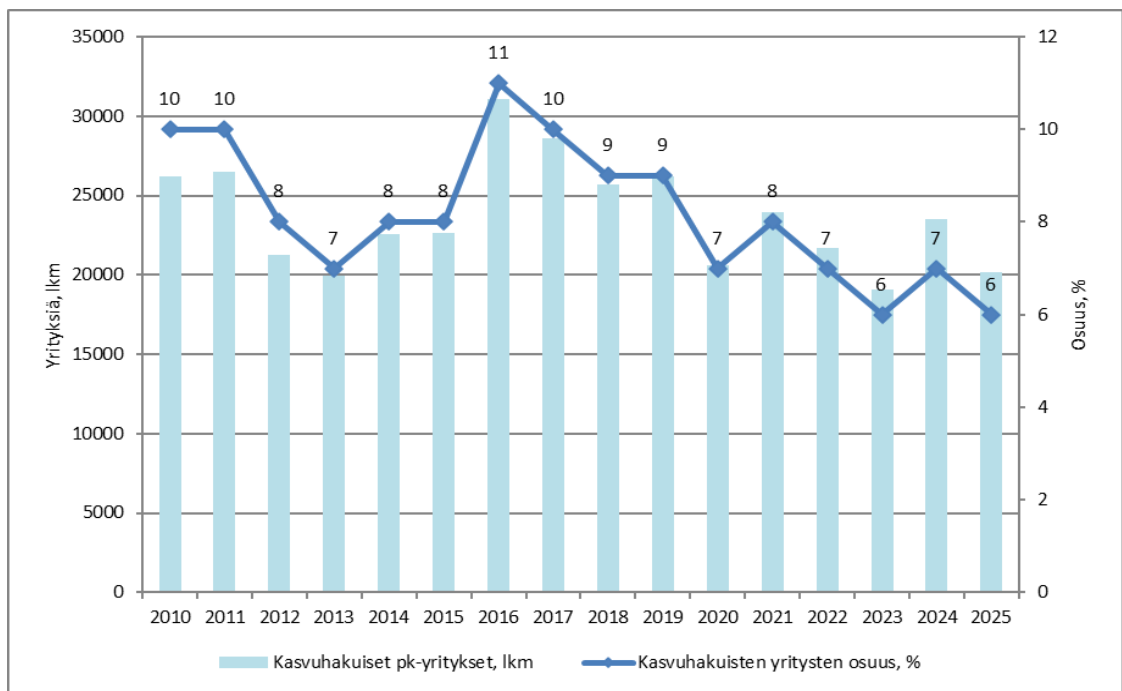
⁴⁰ Tässä on hyödynnetty soveltuvien osien yritystilastojen vanhaa menetelmää, sillä muutoin ennen vuotta 2022 laaditut tilastot eivät olisi vertailukelpoisia uusien yritystilastojen kanssa. Toisaalta valtaosa uuden tilastointimenetelmän myötä vuositilastoihin tulleista yrityksistä on taloudelliselta merkitykseltään vähäisiä alle 0,5 vuosityöllisen työllistäviä yksinyrittäjien osa- tai sivutoimivia yrityksiä, joilla tuskin monessa on kasvutavoitteita.

⁴¹ Pk-yritysbarometri perustuu syksyn 2025 kyselytutkimukseen, mihin vastasi 4 200 pk-yrityksen vastuuhenkilöä.

yrittäjille. Innovatiivisten kasvuyritysten toiminnasta on myönteisiä ulkoisvaikutuksia koko kansantaloudelle. Kasvat yritykset luovat työpaikkoja ja investoivat sekä tuottavat verotuloja julkiseen talouteen.

Pky-barometrin mukaan yritykset asettavat kasvutavoitteensa realistisesti. Noin 85 prosentilla pk-yrityksistä kasvutavoite oli alle 20 prosenttia vuonna 2025. Noin 12 prosentilla yrityksistä kasvutavoite asetui 20–49 prosenttiin. Kolme prosenttia yrityksistä tavoitteli yli 50 prosentin liikevaihdon kasvua seuraavien 12 kuukauden aikana. Kaikki yritykset eivät luonnollisesti joka hetki pysty tai pyri kasvamaan. Joskus oman markkinaosuuden säilyttäminen on järkevä strategia ja joskus on aika jopaa supistaa toimintaa ja suunnata katse uuden luomiseen.

Kuvio 19 Voimakkaasti kasvuhakuiset pk-yritykset 2010–25 (pl. alkutuotanto). Lähteet: Pky-barometrit 2/2 vuosina 2010–25; Yritys- ja toimipaikkarekisteri 2010–12; yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto 2013–24; Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith).

Taulukko 14 Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavat yritykset päätoimialan, yrityskoon ja toiminnan aloittamisajan mukaan 2025 (pl. alkutuotanto). Lähde: Pky-barometri syksy 2025.

	Voimakkaasti kasvuhakuisia, %	Mahdollisuuksien mukaan kasvavia, %	Yhteensä, %
Kaikki yritykset	6	33	39
Toimiala:			
Teollisuus	8	42	50
Rakentaminen	4	30	34
Kauppa	5	35	40
Palvelualat	7	32	39
Yrityskoko:			
Alle 5 henkilöä	4	28	32
5–9 henkilöä	7	37	44
10–19 henkilöä	9	43	52
20–49 henkilöä	16	45	61
Vähintään 50 henkilöä	21	57	78
Toiminnan aloittaminen:			
Ennen vuotta 1990	3	31	34
1990–99	4	32	36
2000–09	4	30	34
2010–19	8	33	41
2020–	12	44	56

Pohdintaa kasvusta ja yrityskannan uudistumisesta

Kasvuhakuisuuden väheneminen yrityskentässä on huolestuttavaa. Taustalla on monia tekijöitä, kuten pääoman ja riskinkantokyvyn puute sekä olemassa oleva teknologian heikko hyödyntäminen (tekoälyteknologiat, yms.). Suomessa on korkeaa ICT-osaaminen, mutta sen soveltaminen teollisuuteen ja palvelualoille on ollut kankeaa. Digitalisaatio on jäänyt prosessien tehostamiseksi sen sijaan, että se olisi synnyttänyt uusia liiketoimintamalleja. Sama koskee julkista sektoria, kun suuret uudistusprojektit (SoTe-reformi) ovat enemmän tai vähemmän epäonnistuneita.

Myös tuottavuuden kehitys on ollut verrokkimaita (Ruotsi, Tanska, Norja) hitaampaa tai osin pysähdyksissä ja Suomi on jäänyt jälkeen tutkimus- ja kehityspanostuksissa. Vaikka valtio on nyt sitoutunut nostamaan TKI-rahoitusta, yksityisten investointien saaminen liikkeelle on hidasta. Ulkoiset kriisit, kuten pandemia 2020-luvun vaihteessa ja Ukrainan sota ovat vain paljastaneet ja syventäneet jo pitkään Suomen kansantaloudessa olevia valuvikoja. Suomessa tarvitaan kipeästi radikaaleja toimia, joilla kannustetaan kasvuyrittäjyyteen ja riskinottoon.

Kansantalouden heikko tulonmuodostuskyky on johtanut julkisen talouden velkaantumiseen, sillä väestön ikääntyminen on lisännyt sosiaali- ja terveydenhuollon menoja ja muidenkin yhteiskunnallisten toimintalojien ylläpito yksityisen elinkeinoelämän generoimilla

verotuloilla on tullut vaikeaksi. Yhtenä suurena ongelmana on ollut lisäksi olemassa olevan työikäisen työvoiman vajaakäyttö. Eurostatin tilastojen mukaan 20–64-vuotiaan työvoiman vajaakäyttö koski 443 000 henkilöä vuoden 2025 alussa, mikä muodosti 16 prosenttia työikäisestä työvoimasta.⁴²

Suomen kanssa väestöltään samankokoisessa Tanskassa työvoiman vajaakäyttö muodosti vain 11 prosenttia. EU-maiden keskiarvo oli 10,9 prosenttia, joskin euroalueella keskiarvo oli hieman korkeampi (11,9 %). Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että työikäisen työvoiman valtava vajaakäyttö on merkinnyt suuria kustannuksia julkiselle taloudelle, kun työikäisten toimeentuloa on tuettu työttömyysturvalla ja sosiaalietuuksilla (asumistuki, toimeentulotuki, yms.) ja palveluilla, eivätkä henkilöt ole tuottamassa verotuloja julkiseen talouteen.⁴³

Kansantalouden heikko tulonmuodostuskyky on johtanut julkisten menojen leikkauksiin muun muassa sosiaali- ja työttömyysturvan osalta. Tämä on heikentänyt osaltaan yksityistä kulutusta henkilöillä, joiden rajakulutusalttius on ykköstä suurempaa. Samanaikaisesti kotitalouksia, joilla on töitä ja turvatumpi taloudellinen asema, on patistettu lisäämään yksityistä kulutusta. Julkisessa keskustelussa ei ole ehkä ymmärretty, että kulutuskäyttäytyminen on muuttunut. Kulutusta on hankala lisätä, jos on saavutettu kylläisyyspiste.⁴⁴

Oikeastaan vain vienti toisi Suomeen uutta rahaa. Kotimaan kulutuksen elvyttäminen on toki tärkeää, mutta kestävämpää yritystoiminnan kasvua syntyy vain siitä, että muu maailma haluaa ostaa Suomesta jotain muutakin kuin raaka-aineita ja raskaita konepajateollisuuden tuotteita ja laivoja tai sellua. Suomesta puuttuvat suuret kansainväliset kuluttajabrändit, joita muissa Pohjoismaissa on runsaasti. Kuluttajamarkkinoilla marginaalit ovat usein korkeammat ja kysyntä tasaisempaa kuin raskaassa teollisuudessa.

Suomi on tavallaan loukussa, sillä vanha teollinen perusta ei enää riitä kasvun luomiseen, eikä uudenlaiselle, kuluttajalähtöiselle ja korkean

⁴² Työvoiman vajaakäyttö koostuu aktiivisesti töitä hakevista työttömistä, piilotyöllisistä (passiiviset ja sairauslomalla olevat työnhakijat, yms.) ja alityöllistetyistä osa-aikatyöntekijöistä, jotka haluaisivat tehdä enemmän töitä tullakseen toimeen.

⁴³ Suomessa tilannekuvaa pahentaa lisäksi se, että työkyvyttömyyseläkkeellä oli Eläketurvakeskus ETK:n mukaan peräti 177 000 työikäistä vuonna 2024. Myös tästä syntyy suuria julkisen talouden kustannuksia ja kansantaloudellisia tappioita menetettyinä työtunteina laskettuna ja siksi, että ennen aikaisesti työkyvyttömyyseläkkeelle joutuneiden pienet eläkkeet eivät riitä toimeentuloon, vaan sitä on tuettava sosiaalietuuksien muodossa. Yhteensä työelämän ulkopuolelle on jäänyt siis yli 600 000 työikäistä suomalaista.

⁴⁴ Toive siitä, että keski- ja hyvätuloiset kuluttaisivat enemmän palveluja, voi törmätä siihen, että rahalla ei voi ostaa lisää aikaa tai halua palveluille. Tämä aikaköyhyys estää monien uusien palveluiden syntymistä ja palvelualojen kasvua samalla, kun pienituloisilla olisi aikaa palvelujen kulutukseen, mutta niiden ostaminen on Suomessa kallista korkean verotuksen ja yleisen kustannustason vuoksi. Myöskään tavaralle, jota on jo liikaa, ei ole tarvetta. Kuluttajat arvostavat myös yhä enemmän kestävyyttä ja vähemmän uuden tavaran ostamista, mitä kuvataan ekologisuudella ja minimalismilla.

teknologian viennille ole syntynyt tarpeeksi tilaa tai kannustimia. Tilanteen korjaaminen vaatii muutakin kuin leikkauksia, kuten rohkeita investointeja osaamiseen ja innovaatioihin, joiden avulla maamme pääsee kiinni globaaleihin arvoketjuihin. Muutoin luovaa tuhoa kuvaava yrityskannan vaihtuvuus muuttuu pelkäksi tuhoksi, kun yrityskanta supistuu sekä työpaikkoja ja tulevaisuuden kasvunlähteitä menetetään.

Yhteenveto

Toimintansa lopettaneita runsaasti enemmän

Tilastokeskuksen mukaan toimintansa **lopettaneiden yritysten** määrä (pl. alkutuotanto) on lisääntynyt Uudellamaalla ja kaikissa muissa maakunnissa vuosina 2024–25 nopeammin kuin aloittaneiden yritysten. Siten yrityskannan vuotuinen nettolisäys oli kääntynyt kaikkialla miinusmerkkiseksi. Uudellamaalla on silti myönteistä uusien yritysten määrän kasvun jatkuminen tammi-lokakuussa 2025. Sama koskee Varsinais-Suomen, Pohjanmaan, Kanta-Hämeen ja Kymenlaakson maakuntia. Muilla alueilla uusien yritysten määrä oli vähentynyt vuonna 2025.

Keskimäärin toimintansa aloittaneiden yritysten määrä oli kohonnut Suomessa runsaat kolme prosenttia tammi-lokakuussa 2025 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vastaavasti lopettaneiden yritysten määrä oli lisääntynyt Tilastokeskuksen mukaan koko maassa 40 prosenttia. Suhteellisesti eniten (yli 50 %) lopettaneiden yritysten määrä oli kohonnut vuonna 2025 Ahvenanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Uudellamaalla lopettaneiden yritysten määrän kasvu (39 %) oli puolestaan aavistuksen keskiarvoa hitaampaa.

Koko vuotta 2025 koskevan **ennusteen** mukaan toimintansa aloittaneita yrityksiä on saattanut olla Suomessa noin 46 580 ja toimintansa lopettaneita 54 740, joten yrityskannan nettolisäys oli 8 160 yrityksen verran miinusmerkkinen. Uudellamaalla tilanne oli keskimääräistä parempi, sillä toimintansa aloittaneiden yritysten määrä (noin 21 650) olisi ennusteiden mukaan ylittänyt lopettaneiden yritysten määrän (noin 21 120) runsaalla 500 yrityksellä. Uudellamaalla tapahtunut käänne voi heijastua myönteisesti myös muualle Suomeen.⁴⁵⁴⁶

Yritystoiminnan uudistumiskykyä ja dynamiikkaa kuvaava yrityskannan vaihtuvuus oli tammikuun 2024 ja lokakuun 2025 välisenä aikana korkein Uudellamaalla, jossa se kohosi 37 prosenttiin. Vaihtuvuus saadaan summaamalla yhteen aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten osuudet yrityskannasta.⁴⁷ Yrityskannan vaihtuvuus oli vähintään 33 prosenttia myös Pohjois-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla. Näissä maakunnissa vaihtuvuutta nostaa elinkeinotoiminnan palveluvaltaisuus ja palveluyritysten matalampi aloittamis- ja lopettamiskynnys sekä lyhyt toimintaikä.

Uutta vaihtuvuudessa on ollut lopettaneiden yritysten enemmisyys. Yleensä vaihtuvuus on pohjautunut tähän asti toimintansa aloittaneiden yritysten enemmyyteen, vaikka alueiden ja yksittäisten toimialojen välillä on ollut eroja aiemminkin. Keskimäärin yritystoiminnan

⁴⁵ Osalla Uuttamaata kotimaakuntanaan pitäviä monitoimipaikkaisilla yrityksillä voi olla yhtiöittä-mättömiä toimipaikkoja ja niissä työllisyyttä tai alihankintaa myös muualla maassa

⁴⁶ Tilastokeskus julkaisee vuoden 2025 viimeistä neljänneistä ja samalla koko vuotta 2025 kattavat tiedot aloittaneista ja lopettaneista yrityksistä näillä näkymin 25. maaliskuuta 2026,

⁴⁷ Tässä vertailukohta on käytetty yritysyksiköiden määrää vuoden 2024 lopussa.

lopettamiset selittivät 54 prosenttia yrityskannan vaihtuvuudesta Suomessa tammikuun 2024 ja lokakuun 2025 välisenä aikana. Kymenlaaksoissa, Kanta-Hämeessä, Etelä-Savossa, Kainuussa ja Satakunnassa yritysten lopettamiset selittivät jopa yli 60 prosenttia yrityskannan vaihtuvuudesta.

Yritysten lopettamiset ovat lisääntyneet heikentyneen kotimaisen kulutus- ja investointikysynnän myötä. Lisäksi merkittävä osa pienintä yrityskokoa edustavien mikroyritysten lopettamisista selittyi etenkin vuodenvaihteessa 2024–25 YEL-tulojen korotuksilla, mikä taustalla olivat vuonna 2023 toteutetut yrittäjäeläkelain muutokset. Myös suuri joukko toisiin markkinaolosuhteiden perustettuja ikääntyneiden yrittäjien yrityksiä on lopettanut toimintaansa, sillä niillä ei ole ollut oikeasti kannattavan yritystoiminnan edellytyksiä tai jatkajia.

Omistajavaihdoksia tulisi edistää

Omistajavaihdokset ovat yksi yritysten lopettamisen ja aloittamisen muoto, joskin sitä ei nähdä Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastoista, joista saadaan nykyisin myös tiedot aloittaneista ja lopettaneista yrityksistä. Omistajavaihdokset toteutetaan usein yrityskauppoina. Perheyrytyksissä tehdään myös sukupolvenvaihdoksia. Yhteensä Uudellamaalla tehtiin yhteensä 10 098 yritysten omistajavaihdosta (pl. liiketoimintakaupat) tarkasteluajanjaksolla 2018–2023, mikä oli 44 prosenttia kaikista omistajavaihdoksista (23 113 kpl) Suomessa tuolloin.⁴⁸

Uudellamaalla omistajavaihdoksista 91 prosenttia oli toteutettu osakekaupoilla ja yhdeksän prosenttia sukupolvenvaihdoksina. Uudellamaalla osakekaupat ovat yleisempi kuin muualla Suomessa. Omistajavaihdosten määrä väheni Uudellamaalla vuosina 2020–23, mutta ennakkotietojen mukaan osakekauppojen määrä olisi kääntynyt loivaan nousuun vuonna 2024.⁴⁹ Liiketoimintakauppoja, joissa on kyse vähintään viiden työntekijän siirtymästä, oli tehty Uudellamaalla 578 vuosina 2022–24. Määrä on 42 prosenttia liiketoimintakaupoista Suomessa (1 378 kpl).⁵⁰

Omistajavaihdokset hyödyttävät elinkeinoelämää, koska ne voivat merkitä yritykselle kehityshyppäystä. Muutoinkin yritysten lopetuksiin kannattaisi kiinnittää enemmän huomiota. Yrittäjäkunta ikääntyy vauhdilla ja kaikista yrittäjistä ikääntyneitä 55 vuotta täyttäneitä oli jo yli neljännes vuonna 2023. Ikääntyneiden yrittäjien osuus on pienin Uudellamaalla (24 %) ja korkein Etelä-Savossa, jossa osuus nousee 35 prosenttiin. Osuus on yli 30 prosenttia myös Ahvenanmaalla, Kainuussa, Etelä-Pohjanmaalla, Satakunnassa, Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä.

⁴⁸ Uudellamaalla vähintään kaksi kolmasosaa yritysten omistajavaihdoksista tapahtuu pääkaupunkiseudulla.

⁴⁹ Tilastokeskuksen tilastot sukupolvenvaihdoksista on yhden vanhempia kuin tiedot osakekaupoista.

⁵⁰ Ennen vuotta 2022 tehdyistä liiketoimintakaupoista ei ole saatavilla tilastotietoja.

Ikääntyneiden yrittäjien suhteellinen osuus maakunnittain kaikista yrittäjistä korreloi vahvasti yrityskannan vaihtuvuuden kanssa. Monissa niissä maakunnissa, joissa yrittäjät ovat ikääntyneimpiä, myös yrityskannan vaihtuvuus on ollut vähäistä vuosina 2024–25. Näihin maakuntiin kuuluvat etenkin Etelä-Pohjanmaa, Satakunta ja Ahvenanmaa. Vastaavasti niissä maakunnissa, joissa yrittäjät ovat keskimääräistä nuorempia, yrityskannan vaihtuvuus on ollut keskiarvoa suurempaa. Näihin alueisiin kuuluvat Uusimaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Pirkanmaa.

Konkurssit ennätyslukemissa

Uudellamaalla konkurssiin haettuja yrityksiä (pl. alkutuotanto) oli 1 494 vuonna 2025. Määrä oli vajaa prosentin alueen yrityskannasta, mutta peräti 39 prosenttia kaikista konkurssiin haetuista yrityksistä (3 794 kpl) Suomessa. Konkurssiin haettujen määrä lisääntyi Uudellamaalla 90 yrityksellä (6 %) vuodesta 2024. Konkursseissa uhanalaisten työpaikkojen määrä (5 351 lkm) kääntyi Uudellamaalla kuitenkin laskuun vuonna 2025, mikä oli myönteistä kehitystä. Sen sijaan koko maassa uhanalaisten työpaikkojen määrä (14 037 lkm) oli yhä loivassa nousussa.

Uudenmaan osuus konkurssiin haetuista yrityksistä ja etenkin niissä uhanalaisista työpaikoista on Suomessa merkittävä. Osasyynä on Uuttamaata kotipaikkanaan pitävien yritysten keskimääräistä suurempi koko. Toisaalta osalla Uudellamaalla konkurssiin haetuista yrityksistä voi olla yhtiöittämättömiä toimipaikkoja ja työllisyyttä muualla Suomessa, joten uhanalaisten työpaikkojen määrä voi painottua tilastollisesti liiaksi Uudellemaalle. Siksi toimipaikkatason tarkastelu antaisi paremman käsityksen konkurssien työllisyysvaikutuksista eri puolilla maata.

Lisäksi uhanalaiset 14 037 työpaikkaa Suomessa kuvaa vain konkurssien suoria vaikutuksia suomalaisten toimeentuloon ja tulevaisuuteen. Jos tarkastellaan kokonaisia kotitalouksia, konkurssien vaikutukset monikertaistuvat kotitalouksien taloustilanteen kiristytessä. Suoraan ja välillisesti konkurssien piirissä voi olla 26 700 henkilöä, sillä kotitalouksien keskikoko on Suomessa 1,9 henkilöä. Jos kysymys on perheellisistä, suoraan ja välillisesti konkurssien vaikutuspiirissä on jopa 37 900 henkilöä, kun perheiden keskikoko on Suomessa 2,7 henkilöä.

Konkurssien määrän kasvu vuonna 2025 ja mahdollinen korkealla säilyvä taso vuonna 2026 ei kerro välttämättä siitä, että suhdannetilanne pahenee. Tämä johtuu siitä, että yritysten vakavat kysyntäongelmat markkinoilla ja maksuvaikeudet muuttuvat konkurssihakemuksiksi vasta viipeellä. Konkurssi on velkojille yleensä viimesijaisin keino hakea saataviaan. Se, että konkursseissa uhanalaisten työpaikkojen on kääntynyt vuonna 2025 laskuun Uudellamaalla ja seitsemässä muussa maakunnassa kertoo itse asiassa siitä, että pahin laskusuhdanne on takana.

Suhdannekehitystä ei tulisi muutoinkaan tarkastella vain konkurssiin haettujen yritysten määrän pohjalta. Osasyynä on, että velkojat eivät hae pahoin velkaantunutta yritystä konkurssiin, jos konkurssipesän varat riittää edes pesänhoitokustannusten kattamiseen. Toisaalta konkurssit ovat osa yrityskentän tervettä uusiutumista, minkä merkitys korostuu talouden laskusuhdanteissa. Toisaalta konkurssit selittävät vain pienen osan yritysten lopettamisista. Uudellamaalla konkurssiyritysten osuus oli vain kahdeksan prosenttia yritysten lopettamisista vuonna 2024.

Kasvuyritysten määrä vähentynyt?

Yrityksen kasvu on monimuotoinen ilmiö, joka ilmenee yrityksen markkinaosuuden kasvuna tai markkina-alueen laajenemisena (geneerinen kasvu), liiketoiminnan kehittymisenä uusille liiketoimintapoluille (diversifiointi) taikka yrityksen epäorgaanisena kasvuna yritysostojen ja fuusioiden kautta. Reaalitaloudessa kasvu perustuu yritysکوhtaisiin kilpailuetuihin, joita kilpailijoiden on vaikea kopioida ja joista asiakkaiden on vaikea luopua. Kasvuyrittäjyyteen liittyy usein yritysjohton hyvä ja valistunut vahvasti tulevaisuuteen katsova näkökulma.

Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastojen mukaan Suomessa oli 3 147 kasvuyritystä vuonna 2024, jotka työllistivät 250 070 henkilöä kokovuosityöllisyyden käsitteellä mitattuna. Kasvuyritykset muodostivat maamme yrityksistä (pl. alkutuotanto) vain 0,7 prosenttia, mutta niiden osuus yritysten henkilöstöstä oli 17 prosenttia. Tilastossa kasvuyrityksiä ovat ne yritykset, jotka työllistävät kasvukauden alussa vähintään kymmenen henkilöä, ja joissa henkilöstön keskimääräinen vuotuinen kasvu on yli kymmenen prosenttia kolmivuotisella kasvukaudella.

Kasvuyritysten määrä väheni tilastollisesti vuonna 2024, ja se oli yhä pienempi kuin ennen pandemiaa vuonna 2019. Samalla kasvuyritysten henkilöstö pieneni vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattu. Kasvuyritysten määrästä ja henkilöstöstä 21 prosenttia koostui vuonna 2024 liike-elämän palveluyrityksistä, joihin luetaan ammatillisen ja teknisen alan sekä hallinto- ja tukipalvelualan yritykset. Seuraavaksi eniten kasvuyrityksiä oli teollisuudessa, johon luettu tehdasteollisuus, kaivos- ja kaivannaistoiminta, energiahuolto sekä vesi- ja jätevesihuolto.

Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että kasvuyrityksen määrittely pelkästään henkilöstön määrän kehityksen pohjalta ei kerro koko totuutta nykypäivänä. Jalostusarvo voisi olla parempi kasvuyrittäjyyden mittari. Periaatteessa Suomessa tulisi parantaa tuottavuutta ja nostaa jalostusarvoa erityisesti vientituotteissa, mikä olisi yleisen talouskasvun kannalta ensiarvoisen tärkeää. Korkean jalostusarvon tuotteisiin liitetään usein laadullisia kilpailutekijöitä ja brändejä, jotka voivat olla yrityksen arvokkainta pääomaa ja paras keino erottautua kilpailijoista markkinoilla.

Yritystoiminta vireintä Pirkanmaalla ja Lapissa

Maakunnallisessa yhteenvertailussa yritystoiminnan aktiiviteetti on ollut Tilastokeskuksen yritys-demografiatilastoista johdettujen arvioiden mukaan vireintä ja suhteellisesti kasvuhakuisinta Pirkanmaalla ja Lapissa vuosina 2022–24, jos asiaa tarkastellaan maakunnittain toimintansa aloittaneita ja lopettaneita yrityksiä koskevia suhdelukuja ristiintaulukoimalla. Nämä alueet poikkeavat toisista maakunnista siten, että niissä oli paljon uusia yrityksiä ja melko vähän lopettaneita yrityksiä Suomen kaikkien maakuntien mediaaniarvoon verrattuna.

Toisella sijalla ovat sellaiset muutoin korkean yritystoiminnan aktiiviteetin maakunnat, joissa on yhtä aikaa paljon aloittaneita ja lopettaneita yrityksiä. Suuri lopettaneiden määrä johtuu siitä, että kaikille uusille yrityksille ei ole löytynyt pysyviä toimintaedellytyksiä. Korkea yritysten lopettamisalttius on tulosta heikosta suhdannetilanteesta tai kevein perustein perustetuista lyhytikäisistä yrityksistä asutuskeskuksissa, jotka edustavat usein palvelualoja yksityisille kuluttajille suunnatuilla markkinoilla. Näihin alueisiin luetaan Uusimaa ja Pohjois-Pohjanmaa.

Pääosassa maakuntia yritystoiminta on varsin staattisessa tilassa, vaikiintunutta tai korkeintaan hiljalleen laajenevaa. Huonoiten menee taantuvissa maakunnissa, joissa lopettaneiden yritysten määrä ylittää selvästi aloittaneiden yritysten määrän. Näin kuuluivat vuosina 2022–24 Kymenlaakso, Etelä-Savo, Kanta-Häme ja ehkä myös Satakunta. Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala poikkeavat muista negatiivisen kehityksen maakunnista siinä, että niissä on samanaikaisesti myös keskimääräistä enemmän uusia yrityksiä, mikä olla merkki luovasta tuhosta.

Lähteitä

Mm.

Suomen Asiakastieto Oy: Yritysten maksuhäiriötilastot 2010–25, Helsinki 2025.

Suomen Yrittäjät ry: Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n ja Työ- ja elinkeinoministeriö TEM:in pky-barometrit 2010–25.

Tilastokeskus: Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastot 2013–24, yritysdemografiatilastot 2019–25, yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastot 2019–24, kokeelliset tilastot (omistajavaihdokset) 2018–24 sekä konkurssi- ja yrityssaneeraustilastot 2003–25.

Tilastokeskus: Toimialaluokitus TOL 2008, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008.

Työ- ja elinkeinoministeriö: Yrittäjyyskatsaus 2012, TEM:n julkaisuja 46/2012, Helsinki 2012.

Verohallinto: Helpotetut maksujärjestelyt korona-aikana. Analyysi taloudellisista vaikutuksista ja harmaan talouden toimijoista, Harmaan talouden selvitysyksikön selvitys 1/2026, Helsinki 2026.